

Vyhledat znalce

Informace o vyhledání znalce v zemích EU.

Znalec je osoba jmenovaná soudem nebo stranami soudního řízení, aby poskytla své odborné stanovisko v určité záležitosti v rámci soudního řízení. Povinností znalce je sloužit soudu, a to i v případě, že je byl jmenován stranami.

Úkoly a povinnosti znalců obvykle stanoví vnitrostátní právní předpisy. Pro uznání osoby za znalce v soudním řízení stanoví většina zemí určité požadavky (vzdělání, odborná příprava a/nebo osvědčení). V současné době neexistuje mezi členskými státy žádná dohoda o požadavcích na (soudní) znalce a mezi vnitrostátními nomenklaturami jsou podstatné rozdíly.

Existuje řada typů znalců:

- znalecký svědek bude požádán o výklad faktů a/nebo o poskytnutí stanoviska na základě svých odborných znalostí v technických otázkách nebo na základě zkušeností, pokud jde o objasnění argumentů účastníků řízení,
- technický znalec bude požádán o stanovisko týkající se technických nebo vědeckých otázek,
- právní znalec může být konzultován ohledně pravidel, postupů a práv vztahujících se na cizí právo,
- další znalci.

Vnitrostátní informační přehledy o znalcích a znaleckých posudcích poskytují údaje o existujících vnitrostátních seznamech a rejstřících znalců, požadavcích, které musí znalci plnit, odměňování a odpovědnosti znalců, jakož i informace o vedení znaleckých řízení.

*Tyto vnitrostátní informační přehledy sestavil [Evropský institut pro expertizu a znalce](#) v rámci projektu „Vyhledání znalce“ financovaného z programu Evropské komise nazvaného *Spravedlnost*.*

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz [právní upozornění](#).

Poslední aktualizace: 22/09/2020

Vyhledat znalce - Dánsko

I. Seznamy a rejstříky znalců

V Dánsku existuje několik druhů znalců a jejich ustanovení, související řízení a to, zda existuje veřejný seznam/rejstřík znalců, závisí na druhu příslušného znalce.

Příklady znalců:

- znalecký odhadce,
- odhadce správního soudu pro spory týkající se nájmu,
- znalci pro otázky týkající se dětí,
- znalecké oceňování,
- techničtí znalci v méně závažných věcech.

Znalecké posudky mohou vypracovávat i sdružení.

V některých případech může soud vyhledat znalce v interní databázi, k níž mají přístup všechny dánské soudy. Řízení o ustanovení těchto znalců se mohou lišit, pro všechny znalce je však společné, že musí mít bezúhonnou pověst. Seznam/rejstřík těchto znalců bude zveřejňován i na webových stránkách dánských soudů, aby byla zajištěna transparentnost.

V jiných případech může soud ustanovit kteroukoli osobu, kterou považuje za vhodnou a kompetentní. Pro tyto případy mají některé veřejné organizace rejstříky znalců, z nichž si může soud vybrat, spadá-li věc do oblasti působnosti těchto organizací, například do forenzního oboru. Pokud neexistuje žádný seznam a oba účastníci řízení se dohodnou, soud ustanoví znalce, který se jeví jako kompetentní. Znalcem mohou být ustanoveny pouze osoby s bezúhonnou pověstí.

II. Kvalifikace znalce

Nejsou stanoveny žádné požadavky na kvalifikaci znalců. Soud není znaleckým posudkem vázán, ale může jej svobodně hodnotit. Totéž platí i pro důkazní hodnotu konkrétního důkazu. Jestliže dánská soudní správa posuzuje žádosti znalců, kteří by chtěli vykonávat znaleckou činnost v méně závažných případech, konzultuje příslušné odvětvové organizace a vyžádá si výpis z rejstříku trestů. Kromě toho neexistují žádné požadavky, pokud jde o vzdělání nebo profesní praxi znalců.

III. Odměňování znalců

Odměna závisí na tom, jaký druh znalce se na věci podílí.

Odměna **znaleckého odhadce, odhadce správního soudu pro spory týkající se nájmu a znalce pro otázky týkající se dětí** je předepsaná a pravidla pro odměňování stanoví dánská soudní správa (článek 93 zákona o soudní správě a článek 172 zákona o sociálních službách).

V občanskoprávních řízeních, kde je zapotřebí **odborné posouzení**, např. technický posudek, neexistují žádné předepsané sazby ani omezení odměny znalců. Odměna nesmí být hrazena předem. Soud stanoví odměnu soudního znalce za jeho posudek a účast na soudním jednání, jakož i náhradu případných vzniklých nákladů. Před rozhodnutím soud vyzve účastníky řízení, aby předložili připomínky. Současně soud rozhodne, jak se má úhrada odměny rozdělit mezi účastníky řízení (článek 208 zákona o soudní správě).

Příslušné náklady musí uhradit účastník řízení, který požádal soud o zadání znaleckého posudku, a jeho právní zástupce. Druhý účastník řízení a jeho právní zástupce jsou však rovněž odpovědní za úhradu části nákladů, kterou lze přičíst odpovědním na otázky daného účastníka. Účastník řízení, který požádal o předvolání znalce k účasti na jednání, nese náklady s tím spojené. Soud může účastníkům řízení nařídit, aby složili jistotu za náklady znaleckého posudku, který požadovali (článek 208 zákona o soudní správě).

V trestním řízení se použijí obdobná pravidla týkající se znaleckých posudků (s nezbytnými úpravami) (článek 210 zákona o soudní správě).

Techničtí znalci **v méně závažných věcech** musí předložit odhad předpokládaných nákladů a před dohodnutím odměny nesmí odpovídat na technické otázky. Následně se k odhadu znaleckých nákladů musí vyjádřit účastníci řízení. Je důležité, že pokud účastníci řízení nemohou složit jistotu za náklady, může soud rozhodnout, že věc bude pokračovat bez znaleckého posudku. Pravidla stanoví dánská soudní správa (článek 404 zákona o soudní správě).

IV. Odpovědnost znalců

Neexistuje žádný zvláštní předpis vztahující se na odpovědnost znalců. Znalec musí dodržovat profesní pravidla, která upravují jeho odbornost, nestrannost a profesní tajemství. Odpovědnost znalců je tedy upravena obecnými předpisy smluvního práva a práva občanskoprávních deliktů. Tyto předpisy nestanoví horní hranici odpovědnosti.

Znalec, který nedodrží profesní předpisy v souladu s očekáváním, může být nahrazen, jeho odměna může být krácena, nebo může být dokonce činěn odpovědným.

Trestná činnost při plnění úkolů může vést k obvinění z trestného činu.

A konečně také znalci nejsou povinni kryt svou případnou odpovědnost pojištěním odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Pravidla pro znalecké řízení lze nalézt v různých právních předpisech a závisí na druhu dotčeného znalce. Většina pravidel je však obsažena v zákoně o soudní správě (konsolidovaný zákon č. 2018-11-14 č. 1284). Pokud jde o znalce v oblasti problematiky dětí, jsou pravidla částečně obsažena v zákoně o sociálních službách.

Části zákona o soudní správě jsou přeloženy do angličtiny.

1. Ustanovování znalců

V občanskoprávních věcech může znalce ustanovit soud nebo účastníci řízení. Účastník řízení může požádat soud, aby pověřil znalce vypracováním posudku týkajícího se jedné nebo více otázek.

V trestních věcech soud o případném zapojení znalce rozhodne, pokud o to požádá obžalovaný nebo státní zastupitelství. Znalce může přizvat obhájba i státní zástupce.

Znalci musí oznámit jakýkoli střet zájmů s účastníkem řízení.

V méně závažných věcech (věci, které nemají ekonomickou hodnotu nebo mají hodnotu nižší než 5 000 dánských korun) se může soudce rozhodnout vyžádat si znalecký posudek. Znalce, kteří působí v méně závažných věcech, ustanovuje dánská soudní správa.

a) Ustanovení soudem

Předseda senátu / soud ustanovuje znalecké odhadce a další znalce pro jednotlivé věci, je-li považováno za nutné, aby byla zastoupena jejich odbornost. Předseda senátu vybere z příslušného seznamu / rejstříku / interní databáze znaleckého odhadce, v některých situacích však není těmito zdroji vázán. Nežli se předseda senátu / soud rozhodne ustanovit znaleckého odhadce, mohou se účastníci řízení k rozhodnutí vyjádřit.

V případech, kdy si účastníci řízení vyžádají znalecký posudek, mohou ustanovit znalce, soud však není jejich rozhodnutím vázán. Pokud se účastníci řízení dohodnou na jméno znalce, soudce jej obvykle ustanoví (ačkoli není povinen tak učinit). Pokud soud ustanoví znalce, měl by informovat účastníky řízení o osobě, kterou hodlá ustanovit, a umožnit účastníkům řízení, aby předložili své připomínky. Pokud existuje seznam / rejstřík, soud nebo účastník řízení obvykle vybere znalce z tohoto zdroje, není ale povinen tak učinit ve všech případech.

b) Ustanovení účastníky řízení

Pokud účastníci řízení chtějí ustanovit znalce, aby vypracoval posudek, musí postupovat podle konkrétního postupu: kdykoli účastníci řízení požadují znalecký posudek v občanskoprávních věcech, musí podat písemnou žádost soudu. Žádost musí obsahovat informace o účelu znaleckého posudku a o předmětu, který má být podroben znaleckému posouzení.

Pokud to soud povolí, musí účastníci řízení předložit soudu své otázky. Po obdržení otázek soud ustanoví jednoho nebo více znalců. Jak je popsáno výše, účastníci řízení také ustanovují znalce, soud však tím není vázán.

2. Řízení

a) Občanskoprávní řízení

Postup závisí na tom, jaký druh znalce se na věci podílí. Někdy je znalec předvolán k soudnímu jednání, aby zodpověděl otázky týkající se předmětu jednání, např. znalec se zaměřením na děti v oboru rodinného práva nebo na odborné posouzení technických otázek, někdy musí znalec jen vypracovat písemný posudek. V jiných případech znalec vystupuje jako soudce a je součástí rokování soudu.

Níže jsou uvedeny dva příklady:

Znalecký odhadce ustanovený předsedou senátu / soudem pro jednotlivou věc, u níž je považováno za nezbytné zastoupení odbornosti znalce, jedná jako soudce (ale s odbornými znalostmi v určitém oboru) a účastní se rokování soudu. V oblasti rodinného práva budou soudu pomáhat znalci specializující se na děti.

V případech, kdy je znalecký posudek v souvislosti s určitou otázkou důležitý, musí znalec zodpovědět otázky obdržené od soudu formou písemného posudku adresovaného soudu. Znalec musí informovat účastníky řízení o čase a místě šetření. Pokud je znalecký posudek nedostatečný, soud může znalci nařídit provést opakované šetření nebo doplnit posudek doplňujícím písemným posudkem. Pro znalecký posudek existují předem definované šablony. Soud neprovádí sledování činnosti znalce. Po předložení posudku mohou účastníci řízení položit znalci doplňující otázky, pokud to soud povolí. Soud pak rozhodne, zda má znalec na doplňující otázky odpovědět písemně formou doplňujícího posudku nebo ústně při soudním jednání. Znalec může být rovněž předvolán k účasti na soudním jednání, aby zodpověděl otázky týkající se posudku.

Písemné nebo ústně přednesené znalecké posudky mohou účastníci řízení během hlavního líčení napadnout. V každém případě soudce není znaleckými posudky vázán.

b) Jiné

V trestních věcech jsou rovněž jednou z možností znalečtí svědci. Ti jsou předvoláni a obvykle se účastní jednání.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 09/09/2020

Vyhledat znalce - Německo

I. Seznamy a registry znalců

Existují komplexní registry znalců a přibližně 200–300 různých specializovaných oborů.

- Znalce certifikované obchodními a průmyslovými komorami naleznete [zde](#).
- Znalce certifikované komorami řemeslníků naleznete [zde](#).
- Znalce certifikované agrárními komorami naleznete na [regionálních internetových stránkách agrárních komor](#).
- Znalce certifikované komorami architektů naleznete na [regionálních internetových stránkách komor architektů](#).
- Informace o znalcích certifikovaných komorami inženýrů a o rejstřících naleznete [zde](#).
- Znalce certifikované účetními komorami naleznete [zde](#).
- Další databázi naleznete na stránkách Federace soudních znalců: <https://www.bvs-ev.de/sachverstaendigenverzeichnis/>.
- Znalci v oboru lékařství nemají povinnost mít certifikaci. Znalce v oboru lékařství lze vyhledat v seznamech uvedených na regionálních internetových stránkách zdravotnických asociací.

Ustanovování znalce z registru je široce rozšířenou soudní praxí. Znalec, který splní požadavky, bude do registru zapsán automaticky. Státem jmenované registrační komory jsou odpovědné za okamžitou aktualizaci registrů.

Hlavními právními předpisy upravujícími znaleckou činnost v Německu jsou:

- [§§ 401ff](#) občanského soudního řádu (ZPO),
- § 36 zákona o regulaci obchodu,
- § 91 zákona o regulaci řemesel,
- správní řád,
- trestní řád,
- [kodex správné praxe komor](#).

II: Kvalifikace znalce

Osoba může být považována za znalce, pokud má zvláště vysokou kvalifikaci ve svém oboru. Aby mohl být žadatel uveden na seznamu znalců, musí mít odpovídající odbornou praxi. Odborné znalosti musí být prokázány předložením řádné dokumentace práce odborníka (např. životopis, kopie osvědčení pro všechny příslušné akademické a odborné kvalifikace, pracovní zkušenosti, reference, zprávy, odborná příprava). Žadatelé jsou také zkoušeni obchodními a průmyslovými komorami / komorami řemeslníků a v případě architektů a inženýrů jejich profesními komorami. Kromě kvalifikace je třeba prokázat další vzdělávání a zkušenosti, nezávislost a profesní bezúhonnost.

Uznaní znalci jsou obvykle certifikováni a zaregistrováni na dobu pěti let. Aby získali certifikaci a byli zaregistrováni na dobu dalších pěti let, musí před koncem tohoto pětiletého období znovu prokázat svou způsobilost, profesní bezúhonnost a odbornou

přípravu (např. ověřením a přezkumem zpráv, které musí být předloženy za účelem registrace na dalších pět let). Odpovědné subjekty jsou povinny poskytnout jim školení. Pokud znalec nedodržuje pravidla nebo si neudrží své odborné dovednosti, jsou komory oprávněny jeho registraci zrušit.

III. Odměňování znalců

V občanskoprávních, správních a trestních věcech se odměna vypočítává na základě [§ zákona o německém soudním odměňování a příspěvcích](#) (JVEG).

Mohou být požadovány zálohy a platby na účet.

Pokud znalec poskytuje své služby někomu jinému než soudu, výše odměny závisí na individuální dohodě.

IV. Odpovědnost znalců

Znalec je odpovědný za chybný znalecký posudek, ať si jej objedná soukromá osoba, nebo soud. Pokud by znalec pracující pro soud vypracoval chybný znalecký posudek úmyslně nebo v důsledku hrubé nedbalosti a tento chybný znalecký posudek by byl podkladem soudního rozhodnutí, může poškozený účastník řízení podat žalobu o náhradu této škody (§ 839 a BGB).

Pokud znalec poskytuje své služby někomu jinému než soudu, použijí se obecná ustanovení o (smluvní) odpovědnosti.

V. Doplnující informace o znalcích v souvislosti se soudním řízením

1. Ustanovování znalců

Znalce ustanovuje soud. Účastníci řízení však mají právo navrhnout znalce, kteří by měli být ustanoveni.

a) Ustanovení soudem

Soud obvykle používá seznam nebo rejstřík znalců. Soud může rovněž ustanovit jakéhokoli odborníka, kterého považuje za vhodného a způsobilého. Znalec ustanovený soudem dostává pokyny od soudu. Jeho hlavním úkolem je pomáhat soudu v rámci svých odborných znalostí.

b) Ustanovení stranami

Pokud se strany dohodnou na tom, které osoby budou ustanoveny jako znalci, je soud jejich dohodou vázán; soud však může omezit výběr účastníků řízení na určitý počet osob.

Pokud si účastník řízení přeje ustanovit znalce, který by mu pomáhal, nebude tento znalec považován za soudního znalce, ale za znalce soukromého.

2. Soudní řízení

a) Občanskoprávní řízení

Soud je povinen svá rozhodnutí odůvodnit a odkázat v nich na závěry znalce v případě, že se bude řídit znaleckým posudkem. Soud není znaleckým posudkem vázán, avšak znalecký posudek je často pro rozhodnutí soudu klíčový. V případě, že znalec provádí šetření na místě, musí o tom informovat všechny účastníky řízení. Pokud například znalec potřebuje, aby mu strany poskytly více informací, obecně to zařizuje soud.

i. Znalecký posudek

Strany mohou napadnout znalecký posudek ustanoveného znalce ve své výpovědi nebo si mohou najmout soukromého znalce, předložit jeho znalecký posudek soudu a poskytnout tak odborný protinázor.

ii. Soudní jednání

Za účelem opatřování důkazů může být před hlavním líčením zahájeno nezávislé řízení („selbständiges Beweisverfahren“). V souvislosti s tím může být znalec ustanoven ještě před zahájením hlavního řízení. Rozsah tohoto řízení je omezen na uchování důkazů pro následné soudní řízení nebo za účelem vyhnutí se soudnímu sporu.

Soudní jednání se řídí kodexem správné praxe a procesními pravidly. Znalec musí zodpovědět otázky, které jsou předmětem vyšetřování, objektivním, srozumitelným a uceleným způsobem. V německém procesním právu neexistuje křížový výsledek, otázky však může klást nejen soudce, ale i účastníci řízení.

b) Ostatní

V trestních věcech by měl soud ustanovit znalce z uznávaného registru soudních znalců; jiná osoba by měla být zvolena pouze tehdy, pokud to vyžadují zvláštní okolnosti, § 73 al. 2 StPO. Soud může řídit činnost znalce. Další pravidla lze nalézt v [trestním řádu](#).

Informace zde uvedené byly shromážděny během projektu „Vyhledat znalce“ z kontaktů předložených jednotlivými zeměmi, jež vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/12/2020

Vyhledat znalce - Estonsko

I. Seznamy a rejstříky znalců

Podle estonského zákona o forenzním vyšetřování je znalec osoba, která vypracovává jiné než právní odborné posudky nebo právní odborné posudky v případech, kdy je to povoleno zákonem. Někteří znalci jsou zaměstnanci státních institucí („forenzní znalci“), jiní jsou zapsáni na seznamu znalecké instituce.

V Estonsku existují oficiální seznamy znalců. Seznamy jsou přístupné všem osobám. Tyto seznamy lze stáhnout nebo přečíst [zde](#) a [zde](#).

Za průběžnou aktualizaci těchto seznamů odpovídá Estonský ústav forenzních věd, státní forenzní laboratoř. Do výše uvedeného druhého seznamu bude zapsána osoba splňující požadavky, které stanoví čl. 6 odst. 1) body 1–3 a odst. 2 body 1 a 2 zákona o forenzním vyšetřování.

II. Kvalifikace znalce

Minimální požadavky na přiznání statusu forenzního znalce vycházejí ze zákona o forenzním vyšetřování. Způsobilost forenzního znalce se získává odborným vzděláním.

Odborné vzdělávání lékařského forenzního znalce zajišťuje univerzita v Tartu v rámci čtyřletého rezidenčního programu soudního lékařství. Rezidenti získávají odborné dovednosti v Estonském ústavu forenzních věd, což je jedna z výukových základů univerzity v Tartu.

V Estonsku neexistuje žádná vzdělávací instituce pro odborné vzdělávání forenzních znalců v jiných oborech forenzní vědy. Znalci jsou v Estonském ústavu forenzních věd školeni pod vedením zkušených odborníků. Ve většině případů trvá odborné vzdělávání dva roky. Plán odborného vzdělávání obsahuje obecná i konkrétnější témata a jeho cílem je, aby si znalec osvojil odborné kompetence. Plán odborného vzdělávání je vypracován na základě zvláštních prvků každého druhu odborných znalostí, přičemž se bere v úvahu také odborné akademické vzdělání a předchozí praxe znalce.

Pokud zaměstnanec splňuje požadavky stanovené pro forenzního znalce v zákoně o forenzním vyšetřování, absolvoval odborné vzdělávání a získal dostatečnou praxi pro zpracovávání nezávislých znaleckých posudků, je mu přiznán status forenzního znalce. Zaměstnání forenzního znalce může začít vykonávat poté, co složí přísahu forenzního znalce stanovenou zákonem o forenzním vyšetřování.

III. Odměňování znalců

Financování znaleckých šetření je popsáno v kapitole 5 zákona o forenzním vyšetřování. Znalecká šetření prováděná ve státní forenzní instituci jsou financována z ročního státního rozpočtu. Přesnou výši odměn za znalecká šetření stanoví § 26 zákona o forenzním vyšetřování.

Není stanovena žádná konkrétní metoda odměňování znalců. Ve většině situací musí znalci předložit cenovou nabídku předtím, než jsou ustanoveni. Procesní právo rovněž stanoví náhradu nákladů znalce.

Náklady na znalecké šetření zahrnují celkovou částku nákladů vynaložených v rámci šetření včetně nákladů, které vznikly v důsledku zapojení dalších znalců nebo institucí jako subdodavatelů. Náklady na mimosoudní znalecké řízení mohou být zahrnuty do procesních nákladů.

Znalci mohou obdržet zálohu na náklady.

IV. Odpovědnost znalců

Znalci musí všechny účastníky řízení informovat o zahájení znaleckého šetření. Záměrné poskytnutí nepravdivého znaleckého posudku je trestným činem podle § 321 trestního zákona.

Znalci nesou odpovědnost v souladu s obecným smluvním právem a právem občanskoprávních deliktů. Kromě toho existuje zvláštní ustanovení trestního práva, které se týká odpovědnosti znalce: Křivé obvinění: 1) Předložení vědomě křivých obvinění týkajících se spáchání trestného činu jinou osobou se trestá peněžitým trestem nebo odnětím svobody až na jeden rok. 2) Tentýž čin, pokud zahrnuje podvodné vytvoření důkazů, se trestá peněžitým trestem nebo odnětím svobody až na pět let.

Znalci nejsou povinni krýt svou odpovědnost pojištěním odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

V. Doplňující informace o znaleckém řízení

Právní ustanovení týkající se znaleckého řízení v Estonsku jsou obsažena v těchto právních předpisech:

- [Riigi Teataja](#)
- [trestní řád](#)
- [občanský soudní řád](#)
- [zákon o forenzním vyšetřování](#)

Mezi ustanovováním znalců v občanskoprávním nebo správním řízení neexistují žádné rozdíly. V trestním řízení bude znalec ustanoven na žádost Estonského ústavu forenzních věd, aby byl dle potřeby nápomocen státnímu zástupci a soudu.

Titul znalce není v Estonsku chráněn. Znalci se podílí na více než 70 % trestněprávních věcí, 30 % občanskoprávních řízení a 10 % správních řízení.

V.1. Ustanovování znalců

Znalce může ustanovit soud a v některých případech účastníci řízení. Znalci mohou být ustanoveni také pro účely předběžného nebo přípravného řízení. Neexistuje povinnost ustanovit znalce zapsaného v jednom ze seznamů. V trestním řízení během přípravné fáze může znalce ustanovit policie (vyšetřující orgán) nebo státní zástupce.

Pokud účastníci řízení neustanoví znalce nebo nedospějí k dohodě na tom, koho ustanovit, nebo pokud je znalecký posudek předložen před hlavním líčením, může znalce ustanovit soud. V občanskoprávních věcech musí účastníci řízení před ustanovením znalce uhradit zálohu na náklady znaleckého posudku. Účastníci řízení mohou předkládat své návrhy ohledně toho, kdo by měl být ustanoven znalcem, tyto návrhy však nejsou pro soud závazné.

Pokud jde o ustanovení znalce různými soudy a v různých oborech justice, neexistují významné rozdíly.

Soudní znalci mají ze zákona povinnost oznámit jakýkoli střet zájmů.

V.2 Řízení

Občanskoprávní řízení

Obecně se požaduje, aby znalci vykonávali svou práci důkladně, úplně a objektivně a aby zajistili, že předložené posudky budou vědecky platné. To platí pro všechny druhy soudních řízení.

Účastníci řízení mohou posudek napadnout prohlášením nebo předložením revizního znaleckého posudku.

Soudce není znaleckým posudkem vázán. Soud se může znaleckým posudkem řídit i v případě, že jeden z účastníků řízení posudek během hlavního líčení napadl.

I za takových okolností soud přihlédne k důkazní hodnotě znaleckého posudku ve vztahu k ostatním důkazům, neboť posudek představuje pouze jednu z důkazních informací.

Neexistuje žádný postup, podle kterého by se znalci před zahájením hlavního líčení scházeli nebo byli podrobováni křížovému výslechu.

Znalec smí být během řízení v kontaktu s účastníky řízení, pokud potřebuje více informací.

1. Znalecký posudek

V Estonsku lze znalecké posudky předkládat písemně, někdy i ústně. Vyjma trestního řízení nemusí znalec při předkládání posudku dodržet určenou strukturu.

Znalec se v konečném posudku musí zabývat argumenty účastníků řízení. Pokud účastníci řízení požádají o dodatečný posudek z důvodu problémů v původním posudku, může soud nařídit dodatečný posudek. V případě nejednoznačnosti, rozpornosti nebo nedostatečnosti znaleckého posudku, které nelze odstranit pomocí doplňujících otázek, má soud právo nařídit další znalecké šetření. Opakované šetření provádí tentýž nebo jiný znalec.

2. Soudní jednání

Znalci se neúčastní předběžného jednání, jsou však zváni na jednání, aby zodpověděli otázky soudu nebo účastníků řízení. Je běžnou praxí, že jsou znalci podrobováni křížovému výslechu. Znalci mohou být vyslechnuti prostřednictvím telefonní konference, pokud se na tom účastníci řízení před jednáním dohodnou.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 10/09/2020

Vyhledat znalce - Řecko

I. Seznamy a rejstříky znalců

V Řecku jsou znalci zapsáni podle oboru specializace. Rejstříky znalců vedou soudy prvního stupně. Tyto rejstříky jsou veřejné, používají je však pouze soudci, kteří chtějí ustanovit znalce. Soud může ustanovit jednoho nebo více znalců, pokud má za to, že projednávané otázky vyžadují zvláštní znalosti. Soud je dále povinen ustanovit znalce, pokud o to požádá účastník řízení, jestliže má soud za to, že jsou vyžadovány zvláštní znalosti.

Aby byli do rejstříku zapsáni, musí znalci podat přihlášku.

Po veřejné výzvě k podání žádosti u občanskoprávního nebo správního soudu prvního stupně (prostřednictvím oficiální webové stránky soudu) podá uchazeč tajemníkovi soudu prvního stupně písemnou žádost se svými osobními údaji, v níž prohlásí, že:

- nebyl ani odsouzen ani obviněn z trestného činu nebo přečinu, a v důsledku toho zbaven svých politických práv,
- není zbaven své profesní licence,
- není zbaven práva nakládat s majetkem z důvodu platební neschopnosti nebo poručnictví,
- není soudcem, státním zástupcem ani úředníkem.

Na konci postupu podávání žádostí, který se koná každý rok, je zveřejněn návrh rejstříku znalců. Po uplynutí lhůty pro podání námitek soud prvního stupně ve vícečlenném složení schválí konečný rejstřík.

Pro trestní řízení spravuje rejstřík znalců Rada soudců trestních soudů na návrh státního zástupce. Znalci musí splňovat následující požadavky:

- jsou starší 21 let,
- jsou způsobilí k právům a právním úkonům a nevykazují mentální postižení,

- nebyli odsouzeni z trestného činu nebo přečinu, a v důsledku toho zbaveni svých politických práv nebo propuštěni ze státní služby,
- nebyla jim odňata jejich své profesní licence,
- nezpůsobili skutečnosti, které jsou předmětem znaleckého posudku,
- nejsou příslušnými soudci, státními zástupci, tajemníky nebo úředníky v daném řízení,
- nebyli odsouzeni za stejný trestný čin jako obviněný a
- nejsou manželem, sourozencem nebo blízkým příbuzným obžalovaného či odpůrce.

Znalci mohou být z rejstříku vyškrtnuti na vlastní žádost, pokud již nesplňují požadavky nebo pokud tak rozhodne příslušný orgán.

II. Kvalifikace znalce

Aby mohli vystupovat jako znalci, musí být znalci členy profesního sdružení.

III. Odměňování znalců

V trestním řízení hradí odměnu znalec stát. Pokud jde o občanskoprávní řízení, musí žalobce zaplatit zálohu na náklady soudních znalců. Po skončení hlavního líčení musí náklady uhradit účastník řízení, který byl v řízení neúspěšný. Odměna znalce se určuje dohodou. Účastníci řízení mohou za určitých podmínek získat právní pomoc týkající se odměny znalce.

IV. Odpovědnost znalců

Znalci nesou odpovědnost v souladu s obecným smluvním právem a právem občanskoprávních deliktů. Nejsou povinni krýt svou případnou odpovědnost pojištěním odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

V. Doplňující informace o znaleckém řízení

Hlavní právní ustanovení použitelná na činnost soudních znalců v Řecku představují články 368–392 řeckého občanského soudního řádu a článek 20 § 7 královské vyhlášky č. 566/1968, zákon 2882/2001 (zákon o vyvlastnění). Dále se použijí články 159–168 řeckého správního řádu a článek 183–203 řeckého trestního řádu.

Soud má pravomoc nařídít podle vlastního uvážení provádění důkazů, neboť hlavním účelem je zjištění pravdy. Tato pravomoc je omezena jedine zásadou kontradiktornosti.

1. Ustanovování znalců

Znalce může ustanovit soud a účastníci řízení. Ustanovování znalců ve správním řízení je podobné jako v občanskoprávním řízení. V řízení před trestním soudem může znalce ustanovit státní zástupce nebo soud v průběhu vyšetřování. Za tímto účelem existuje jiný rejstřík než v občanskoprávním řízení a znalec musí splnit náročnější požadavky než v občanskoprávním a správním řízení.

a) Ustanovení soudem

Občanskoprávní soud má diskreční pravomoc ustanovit znalce buď z moci úřední, nebo na výslovnou žádost účastníka řízení, pokud příslušnou skutkovou podstatu nelze určit jinak. V tomto případě se ústní jednání odloží na datum po vydání znaleckého posudku. Soud může znalcem ustanovit kteroukoli osobu, kterou bude považovat za vhodnou. Znalec musí soudu oznámit jakýkoli střet zájmů. Soudem ustanovení znalci mají přístup ke spisu.

b) Ustanovení účastníky řízení

V Řecku existují tři druhy znalců ustanovovaných účastníky řízení: techničtí poradci (články 391–392 občanského soudního řádu, článek 167 správního řádu, článek 204 a násl. trestního řádu), mimosoudní znalci a znalečtí svědci. Technického poradce ustanovuje účastník řízení, aby kontroloval činnost soudem ustanoveného znalce. Mimosoudního znalce vybírá účastník řízení. Účastníci řízení se musí jeho posudku dovolat a předložit jej, jinak je zamítnut jako nepřipustný. Pokud jsou tyto požadavky splněny, soud znalecký posudek svobodně prozkoumá a posoudí. Posudek se nepovažuje za důkaz. Souvisí spíše s právním základem argumentů účastníka řízení. Znalečtí svědci jsou svědci se zvláštními vědeckými nebo technickými znalostmi, které soud vyslechne.

Soud může rozhodnout, zda ve svém rozsudku založí odůvodnění na posudku znalce. Soud může svůj rozsudek založit na znaleckém posudku i v případě, že byl znalecký posudek vydán s porušením jednacího řádu. Pokud je však porušení procesních pravidel značné, bude se mít za to, že znalecký posudek neexistuje. V takovém případě nesmí soudce na znaleckém posudku založit odůvodnění rozsudku.

2. Řízení (občanskoprávní)

Techničtí poradci účastníků řízení, pokud je účastníci řízení najali, mohou provádět křížový výslech soudem ustanovených znalců. Jedinou povinností znalce je předložit posudek. Znalci ustanovení účastníky řízení mohou být během řízení ve styku s účastníky řízení, soudem ustanovení znalci k tomu musí mít povolení soudu.

a) Znalecký posudek

V řeckých znaleckých řízeních se nevyžaduje předběžný znalecký posudek. Hlavní posudek lze předložit písemně nebo ústně. Při předkládání posudku nemusí znalec dodržet konkrétní strukturu.

Pokud soud považuje posudek za neúplný nebo pokud dojde k neodůvodněnému pochybení znalce, může soud nařídit vypracování nového nebo doplňujícího posudku, a to z moci úřední nebo na žádost účastníků řízení. Soud může také nařídit, aby znalec zaplatil soudní poplatky z důvodu svého neodůvodněného pochybení.

Znalecký posudek může být zpochybněn prohlášeními účastníků řízení a revizním posudkem.

b) Soudní jednání

Soudce nařídí znalcům osobní účast na jednání jen ve výjimečných případech.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 10/09/2020

Vyhledat znalce - Francie

I. Seznamy a rejstříky znalců

Každý odvolací soud a francouzský nejvyšší soud pro občanskoprávní a trestní věci (kasační soud) vede seznam nebo rejstřík znalců.

Soudy a státní zástupci však mohou ustanovit kteroukoli osobu, která je považována za vhodnou a způsobilou. V takových případech musí uvést důvody své volby.

Seznamy znalců jsou zveřejňovány na webových stránkách soudů, zejména na webových stránkách [kasačního soudu](#) a odvolacích soudů.

Aby byli zapsáni na seznam u soudu, musí znalci splňovat tyto požadavky:

- jsou mladší 70 let. V praxi musí být znalec ve věku 35 až 57–58 let, aby byl na seznam znalců zapsán,
- jsou občany Evropské unie,
- nejednali v rozporu se ctí, bezúhonností a dobrými mravy,
- nebyla jim uložena disciplinární nebo správní sankce vedoucí k propuštění, vyškrtnutí z rejstříku, odvolání, odnětí souhlasu nebo oprávnění,
- nebyl vůči nim prohlášen osobní bankrot (oddlužení) nebo jiná sankce podle obchodního zákoníku,
- minimální doba činnosti související se specializací znalce,

- nevykonávali žádnou činnost neslučitelnou s nezávislostí nezbytnou pro výkon soudní (právní) znalecké činnosti,
- vykonávali svou hlavní činnost v obvodu soudu.

Znalci specializující se na překlady, kteří žádají o zápis na seznam u soudu prvního stupně, musí vykonávat svou profesi v obvodu konkrétního soudu nebo v tomto obvodu žít, pokud již odešli do důchodu.

Žádost znalce o zápis přezkoumává státní zástupce a soudci soudu prvního stupně. Rozhodnutí přijímá shromáždění soudců odvolacího soudu.

Před zápisem musí znalci složit přísahu.

Pro zápis na seznam u kasačního soudu (celostátní seznam) je nutné, aby byl znalec zapsán na seznamu odvolacího soudu (regionální seznam) po dobu nejméně pěti let.

Každý znalec, který byl zapsán poprvé, musí po třech letech požádat o opětovný zápis. Následně musí znalci žádat o opětovný zápis každých pět let. Rozhodnutí o nezapsání znalce musí uvádět důvody zamítnutí a lze se proti němu odvolat.

Znalci mohou být z rejstříku vyškrtnuti na základě disciplinárního opatření odvolacího soudu, proti němuž se lze odvolat.

 [Francouzský svaz znalců](#) vydal etický kodex.

II. Kvalifikace znalců

Obecně platí, že znalci musí mít dostatečnou kvalifikaci v oboru své odbornosti.

Znalci musí mít odbornou praxi a znalost procesních předpisů, zejména předpisů použitelných na znalecké řízení.

Musí se účastnit dalšího vzdělávání, což každých pět let kontrolují odvolací soudy. Další vzdělávání znalců zahrnuje:

- školení v příslušném oboru znalce, které zajišťují profesní organizace,
- školení týkající se vedení znaleckých řízení, která zajišťují soudci a sdružení znalců.

III. Odměňování znalců

V trestním řízení existuje právní předpis týkající se odměny znalce za určité úkoly, které znalec plní. V některých oblastech znalecké činnosti může státní zástupce nebo vyšetřující soudce vyhlásit výběrové řízení pro dané zadání znaleckého úkonu a vybrat nejvýhodnější nabídku. Náklady na znalecké posudky hradí Ministerstvo spravedlnosti z rozpočtu na soudnictví.

V občanskoprávních věcech se odměna zpravidla vypočítává na základě počtu hodin odpracovaných znalcem v dané věci, násobeného hodinovou sazbou, přičemž k této částce se připočítávají náklady a DPH.

Soud rozhodne o výši odměny znalce v rámci kontradiktorního řízení, a to s přihlédnutím k tomu, zda byl posudek předložen včas, ke kvalitě znaleckého posudku a k míře pečlivosti, s níž znalec svůj úkol splnil.

Zálohu na odměnu znalce hradí žalobce. Soud však může nařídít oběma účastníkům řízení, aby uhradili část zálohy na tyto náklady.

Ve svém pravomocném rozhodnutí soud nařídí neúspěšnému účastníkovi řízení, aby uhradil odměnu znalce.

K pokrytí nákladů na znalecké řízení je k dispozici právní pomoc.

IV. Odpovědnost znalců

Znalec je povinen hradit případnou odpovědnost prostřednictvím pojištění odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

Pojištění kryje občanskoprávní a profesní odpovědnost znalce, včetně úkonů v jiných členských státech Evropské unie.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

V trestních věcech může znalec ustanovit vyšetřující soudce, státní zástupce nebo policejní úředník s příslušným oprávněním (*officier de police judiciaire*: příslušník vyšetřovací a soudní policie, který je podle francouzského práva pověřen vyšetřováním trestné činnosti a je oprávněn nařídít vazbu podezřelého).

Ve všech ostatních případech znalce ustanovuje pouze soud, a to buď z moci úřední, nebo na žádost účastníka řízení.

V občanskoprávním řízení není předběžný znalecký posudek povinný, velmi se však doporučuje a v občanskoprávním řízení se často zvláště vyžaduje. Znalec předkládá písemný závěrečný posudek. Pokud znalec považuje za nutné konzultovat technika specializovaného v jiném oboru odbornosti, připojí znalec posudek technika ke znaleckému posudku. Soud může požádat znalce, aby svědčil při ústním jednání, pokud posudek nepředstavuje dostatečný základ pro rozhodnutí soudu. Závěrečný posudek musí zodpovědět každou otázku položenou soudem a zohlednit všechny připomínky účastníků řízení předané znalci během znaleckého řízení.

1. Ustanovování znalců

Titul znalce (*expert de justice*) je chráněn v rámci trestního práva. Znalec je zapsán na seznamu vedeném odvolacími soudy a Nejvyšším soudem.

Ve Francii je 8 000 až 10 000 soudních znalců.

V občanskoprávních, obchodních a správních věcech mohou být znalci ustanoveni v předběžném nebo přípravném řízení. V této přípravné fázi je zahájeno 80 % znaleckých řízení.

Soud ustanoví znalce, pokud k řešení sporu potřebuje určité odborné znalosti: soud může ustanovit znalce z moci úřední nebo na žádost jednoho z účastníků řízení. Soudce rozhodne, který účastník řízení zaplatí zálohu na náklady, jež bude použita k úhradě odměny znalce.

Účastníci řízení mohou navrhnout určitého znalce, avšak o tom, který znalec bude ustanoven, rozhodne vždy soud nebo státní zástupce. Pokud nejsou uvedeny konkrétní důvody, musí být znalec vybrán ze seznamu sestaveného odvolacím soudem.

V občanskoprávním řízení jsou účastníci řízení intenzivně zapojeni do činnosti znalce. Jsou povinni spolupracovat a reagovat na všechny žádosti znalce o dokumenty. Mohou znalci přímo klást dotazy během schůzek s protistranou a mohou si vyžádat jeho vyjádření ke svým připomínkám. Tyto možnosti jsou mnohem omezenější v trestním řízení, kde je znalec při své činnosti vysoce závislý na soudci nebo státním zástupci, který jej ustanovil.

2. Řízení

Hlavní právní texty týkající se soudních znaleckých posudků ve Francii:

- trestní řád a občanský soudní řád,
- *zákon 71-498 ze dne 29. června 1971 o soudních znalcích*, který byl několikrát pozměněn, zejména dne 18. listopadu 2016,
- *vyhláška ze dne 23. prosince 2004*, několikrát pozměněna.

Během řízení mohou být znalci v kontaktu s účastníky řízení, musí však přísně dodržovat zásadu kontradiktorního řízení. Výjimky se týkají lékařského nebo obchodního tajemství.

Neexistuje žádná předepsaná struktura znaleckých posudků, existují však iniciativy, které chtějí tuto mezeru vyplnit.

V posudku však znalci musí:

- podrobně uvést svou argumentaci,
- specifikovat dokumenty, na nichž svůj posudek založili,
- reagovat na prohlášení účastníků řízení,
- uvést úplný seznam dokumentů, které jim byly předány.

Pokud soud požadoval předběžný posudek, znalec zašle tento posudek účastníkům řízení, aby získal jejich vyjádření.

V trestních věcech se musí znalec zúčastnit jednání. V občanskoprávních věcech může soud znalce požádat, aby se zúčastnil jednání.

Znalec může být povinen předložit doplňující posudek na základě rozhodnutí soudu, například poté, co se účastníci řízení k posudku vyjádřili a položili doplňující otázky.

Soud kontroluje průběh znaleckého šetření. Tímto úkolem je pověřen konkrétní soudce u soudu prvního stupně.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 10/09/2020

Vyhledat znalce - Chorvatsko

I. Seznamy a rejstříky znalců

Na základě své odbornosti vypracovávají soudní znalci pro soud dle potřeby znalecký posudek pro účely určení nebo vyjasnění skutkové podstaty zjištěné během řízení.

Krajské a obchodní soudy vedou seznam znalců, které mohou soudy ustanovit, jakož i seznam právnických osob, ústavů, institucí a státních orgánů, jimž bylo uděleno oprávnění vykonávat funkci znalce (dále jen: seznam právnických osob). Seznamy jsou zveřejněny na webových stránkách soudu.

Ministerstvo spravedlnosti vede jedinečný elektronický [seznam znalců, které mohou soudy ustanovit](#), tříděný podle oblastí odbornosti, jakož i [seznam právnických osob](#) pro celé území Chorvatské republiky, a tyto seznamy zveřejňuje na [svých webových stránkách](#).

Postup zápisu znalců do seznamu se zahajuje podáním žádosti předsedovi krajského nebo obchodního soudu, který je příslušný podle místa bydliště žadatele nebo sídla právnické osoby. Státní příslušníci členských států Evropské unie a státní příslušníci států, jež jsou signatáři Dohody o Evropském hospodářském prostoru, kteří nemají trvalé bydliště v Chorvatské republice, podávají žádost o zápis ke krajskému soudu v Záhřebu nebo k obchodnímu soudu v Záhřebu.

Pokud uchazeč o zápis do seznamu splňuje požadavky, nařídí předseda příslušného krajského nebo obchodního soudu před rozhodnutím o jeho jmenování znalcem zařazeným na seznam posouzení jeho znalosti struktury soudnictví, veřejné správy a právní terminologie. Zkoušku provádějí komise pro posuzování znalostí při krajských soudech, v nichž působí předseda a dva členové z řad daného soudu. Zkoušku nemusí podstoupit uchazeč o práci na plný úvazek, který má vysokoškolský titul v oboru práva. Předseda příslušného soudu odkáže uchazeče o zápis, který složil zkoušku, na kurz odborné přípravy v profesním sdružení soudních znalců. (Forenzní znalec, který je držitelem platného pracovního povolení (autorizace), jakož i zaměstnanci, kteří znaleckou činnost vykonávají v ústavech, institucích a orgánech státní správy, však nejsou povinni absolvovat odbornou přípravu v oblasti znalecké činnosti, pro kterou bylo těmto ústavům, institucím a orgánům státní správy uděleno oprávnění vykonávat znaleckou činnost.)

Po ukončení odborné přípravy a doložení způsobilosti k jmenování zapsaným znalcem nebo o splnění podmínek pro výkon činnosti soudního znalce předseda příslušného krajského nebo obchodního soudu rozhodne o žádosti vydáním rozhodnutí.

Soudní znalci nebo právnické osoby ustanovené soudem musí být po celou dobu výkonu znalecké činnosti pojištěni. Doklad o uzavřené smlouvě o pojištění odpovědnosti (pojistná smlouva) se předkládá předsedovi příslušného krajského nebo obchodního soudu před zápisem do seznamu a každý následující rok během období jmenování nebo schválení.

Znalci jsou do seznamu jmenováni na dobu čtyř let. Právnické osobě, ústavu, instituci nebo orgánu státní správy se oprávnění provádět činnost soudního znalce uděluje na dobu čtyř let.

Jmenovaný znalec složí přísahu před předsedou soudu, který jej jmenoval zapsaným znalcem.

Po uplynutí doby, na kterou byl jmenován, může být zapsaný znalec znovu jmenován na období čtyř let a právnické osobě, ústavu, instituci nebo státnímu orgánu může být znovu udělen souhlas k provádění činnosti soudního znalce. Žádost o opětovné jmenování nebo schválení se předkládá nejpozději 30 dnů před uplynutím doby platnosti stávajícího jmenování.

Předseda příslušného krajského nebo obchodního soudu (dočasně) zruší zápis znalce do rejstříku, pokud:

- o to znalec požádá,
- znalec změní bydliště, jestliže se zjistí, že nebyly splněny podmínky zápisu nebo přestaly být plněny podmínky jmenování,
- byl znalec na základě pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu prohlášen nezpůsobilým k výkonu činnosti v oblasti, pro kterou byl jmenován,
- byl znalec na základě pravomocného rozsudku zbaven způsobilosti k právům a právním úkonům,

- byl znalec odsouzen za trestný čin, který představuje překážku přijetí do veřejné služby,
- znalec vykonává úkoly znalce ve zlém úmyslu nebo nedbale,
- znalec po uplynutí stanovené lhůty nepředloží doklad o uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti z výkonu činnosti zapsaného znalce,
- znalec nedodržuje předpisy týkající se důvěrnosti všech údajů, které se dozvěděl během provádění znalecké činnosti.

Předseda příslušného krajského nebo obchodního soudu natrvalo vyškrtne znalce ze seznamu, pokud znalec vykonával činnost soudem jmenovaného znalce poté, co se stalo vykonatelným rozhodnutí o dočasném odmítnutí nebo zákazu výkonu jeho činnosti.

Znalci nebo právnické osoby s oprávněním k výkonu činnosti soudního znalce jsou povinni neprodleně oznámit jakékoli změny svých údajů soudu, který je jmenoval nebo schválil jejich zápis na seznam. Soud je povinen okamžitě provést tyto změny v seznamech, v nichž jsou zapsáni znalci nebo právnické osoby, které mohou soudy ustanovit.

II. Kvalifikace znalců

Podmínky a postup jmenování, práva a povinnosti soudních znalců stanoví vyhláška o soudních znalcích („Úřední věstník“ č. 38 /14, 123/15, 29/16, oprava, a č. 61/19).

Osoba může pracovat jako soudní znalec, splňuje-li tyto požadavky:

1. je občanem Chorvatské republiky, státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo státním příslušníkem státu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru;
2. je schopna vykonávat povinnosti soudního znalce,
3. po absolvování příslušného studia nebo škol pracovala v dané profesi, a to konkrétně:
  - nejméně osm let – pokud absolvovala vysokoškolské nebo odborné postgraduální vzdělávání,
  - nejméně deset let – pokud absolvovala příslušné pregraduální nebo pregraduální odborné vzdělávání,
  - nejméně dvanáct let – pokud absolvovala odpovídající středoškolské vzdělávání a neexistuje žádné příslušné pregraduální nebo pregraduální odborné vzdělávání či pregraduální nebo postgraduální odborné vzdělávání;
4. úspěšně absolvovala zkoušku ze znalosti organizace soudnictví, státní správy a právní terminologie;
5. úspěšně absolvovala odbornou přípravu, jak ji vymezuje příslušné profesní sdružení;
6. má sjednanu smlouvu o pojištění odpovědnosti za výkon činnosti soudního znalce;
7. získala příslušné diplomy v oboru své odbornosti;
8. neexistují žádné překážky pro vstup této osoby do veřejné služby.

Odborná příprava nesmí trvat déle než jeden rok. Odborná sdružení jsou povinna ustanovit pro odbornou přípravu školitele. Zapsaný znalec může být ustanoven školitelem odborné přípravy, pokud má alespoň pětiletou praxi při výkonu činnosti soudního znalce. Seznam školitelů se předává krajským a obchodním soudům. Způsobilost uchazeče (který odeslán k odborné přípravě) pro výkon funkce soudního znalce, se stanoví na základě zprávy o odborné přípravě, kterou žadatel absolvoval. Do jednoho měsíce po dokončení odborné přípravy musí příslušné profesní sdružení na základě zprávy školitele odborné přípravy vypracovat písemný posudek úspěšnosti odborné přípravy uchazeče a jeho způsobilosti k výkonu činnosti soudního znalce. Příslušné profesní sdružení je povinno zaslat tuto zprávu předsedovi příslušného krajského nebo obchodního soudu.

Odborní lékaři splňují požadavky pro zápis na seznam po absolvování zkoušky z dané odbornosti.

Právnické osoby jsou způsobilé k výkonu činnosti soudního znalce:

- pokud jsou rovněž zapsány v oboru své odbornosti pro určitou oblast,
- pokud byli jejich zaměstnanci zapsáni na seznam znalců pro oblast, pro kterou se žádá o schválení,
- pokud mají sjednanu smlouvu o pojištění odpovědnosti z výkonu činnosti soudního znalce.

III. Odměňování znalců

V rámci soudního řízení se znalci vybírají především ze seznamu zapsaných znalců.

Soudní znalci mají nárok na odměnu a náhradu hmotných nákladů. Výši náhrady stanoví individuálně soud podle zvláštního ceníku náhrad hmotných nákladů a odměn soudních znalců. Uvedený ceník je nedílnou součástí souboru pravidel pro soudní znalce.

Soudnímu znalci je za znalecký posudek vyplacena po dokončení tohoto úkonu odměna.

IV. Odpovědnost znalců

Soudní znalec nebo právnická osoba ustanovená soudem musí být po celou dobu výkonu znalecké činnosti pojištěni. Nejvyšší částka pojištění odpovědnosti z výkonu činnosti soudního znalce činí 200 000,00 HRK (přibližně 26 807,50 EUR) pro fyzické osoby a 500 000,00 HRK (přibližně 67 018,74 EUR) pro právnické osoby.

Občan členského státu EU nebo států, které jsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, může uzavřít pojištění výkonu činnosti znalce ve své domovské zemi.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Ustanovení znalce upravují procesní právní předpisy, tj. občanský soudní řád a trestní řád.

VI. Ustanovování znalců

Soudní znalci jsou ustanoveni soudem na žádost účastníka řízení nebo z moci úřední v rámci konkrétního soudního řízení, je-li nezbytné předložit znalecký posudek ke zjištění nebo vyjasnění skutkové podstaty, která má být určena.

VI.1 Znalecký posudek

Forma zjištění a posudků soudního znalce není regulována. Soud rozhodne, zda znalec předloží svá zjištění a posudek jen ústně na jednání, nebo zda je také předloží písemně před jednáním. Soud písemně stanoví lhůtu pro předložení písemných zjištění a posudků, která nesmí překročit 60 dnů. Znalec musí vždy uvést své stanovisko. Soud doručí účastníkům řízení písemné zjištění a posudek nejpozději 15 dní před jednáním, na kterém mají být zjištění projednána.

VI.2 Soudní jednání

Soud může v průběhu soudního jednání klást otázky týkající se zjištění znalce.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/12/2020

Vyhledat znalce - Lucembursko

I. Seznamy a rejstříky znalců

Ministerstvo spravedlnosti vede rejstřík soudních znalců. Rejstřík rozlišuje znalce z dvanácti oborů. Všem odborníkům i veřejnosti je k dispozici [zde](#). Ačkoli byl rejstřík zřízen pro trestní a správní věci, používá se rovněž pro věci občanské a obchodní. Soudy nejsou povinny ustanovovat znalce zapsané v rejstříku, ale obvykle tak činí.

Odborníci podávají žádost o zápis na Ministerstvu spravedlnosti. Úplný spis (včetně diplomu v daném oboru, dokladu o odborné praxi, životopisu a výpisu z rejstříku trestů) se zasílá Ministerstvu spravedlnosti, které pak zahájí postup ověřování, jenž mimo jiné zahrnuje důvěryhodnost znalce. Ministerstvo o zápisu znalce rozhoduje na základě kontroly kvalifikace (včetně diplomů v oboru a dalšího vzdělávání) a praxe uchazeče. Pokud jsou zapsáni do rejstříku, musí znalci složit u soudu přísahu.

Po jmenování znalce Ministerstvem spravedlnosti a složení přísahy před soudem se obsah rejstříku zveřejní v Úředním věstníku Lucemburska. Po zápisu na seznam nemají znalci žádnou zvláštní povinnost. Nemusí zasílat ministerstvu žádné zprávy o činnosti. Nejsou povinni pokračovat v soustavném vzdělávání. Rejstřík se v pravidelných intervalech aktualizuje [\[AF1\]](#).

Znalci mohou být z rejstříku vyškrtnuti, poruší-li své povinnosti či pravidla profesní etiky, nebo z jiných závažných důvodů. Takové důvody nastanou, pokud již znalci nesplňují požadovanou kvalifikaci, bylo u nich zjištěno zanedbání profesní povinnosti nebo již nejsou náležitě důvěryhodní, např. byli shledáni vinnými z trestného činu. Znalce odvolává rozhodnutím ministr po poradě se státním zástupcem a po vyslechnutí dotčeného znalce. Odvolání bude provedeno formou ministerské vyhlášky. Odvolání lze napadnout u správního soudu. Neexistuje žádný zvláštní kodex chování nebo etický kodex použitelný na znalce. Musí však být dodrženy etické nebo jiné profesní kodexy, které se vztahují na konkrétní profesi daného znalce.

II. Kvalifikace znalců

Aby mohli vystupovat jako znalci, musí odborníci v rámci svého specializovaného oboru dosáhnout určité úrovně vzdělání. Tyto diplomy budou nezbytné pro jejich zápis do rejstříku znalců, který vede Ministerstvo spravedlnosti. Pro výkon znalecké činnosti nemusí být znalci členy profesního sdružení, ani nemusí pravidelně zvyšovat svou kvalifikaci (neexistuje systém soustavného právního vzdělávání, znalci však mohou absolvovat dobrovolné odborné vzdělávání).

III. Odměňování znalců

Odměňování znalců je stanoveno právním předpisem. Ve zvláštních případech, zejména pokud je úkol znalce obzvláště složitý, může soud rozhodnout, že nepoužije zákonnou sazbu. V praxi znalci obvykle žádají účastníky řízení, aby se dohodli na úhradě vyšší částky, než činí zákonná sazba. V občanskoprávních věcech, je-li znalec ustanoven soudem, je jeden z účastníků řízení povinen zaplatit znalci předem. Znalci mohou obdržet zálohu na odměnu, která překročí zákonem stanovenou sazbu. Na konci řízení však soud v rozsudku ve věci samé rozhodne, kdo ponese konečné náklady. Náklady mohou být rozděleny mezi účastníky řízení. Účastníci řízení mohou získat právní pomoc týkající se odměny znalce podle předepsaných sazeb.

V trestních věcech vždy hradí zálohu na náklady stát. Obžalovaný musí zaplatit odměnu znalce pouze v případě, že je odsouzen. Znalce, které si vyžádal státní zástupce, může rovněž platit stát.

IV. Odpovědnost znalců

Neexistuje žádný zvláštní předpis vztahující se na odpovědnost znalců. Jejich činnost je tedy upravena obecnými předpisy smluvního práva a práva občanskoprávních deliktů. Tyto předpisy nestanoví horní hranici odpovědnosti. Neexistuje povinnost hradit případnou odpovědnost znalce prostřednictvím pojištění odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Jmenování znalců upravuje zvláštní právní předpis ze dne 7. července 1971, tzv. „Loi du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes“. Tento zákon se týká pouze trestních a správních věcí. V občanskoprávních věcech neexistuje žádný zvláštní zákon. Jsou relevantní některá ustanovení trestního nebo občanského soudního řádu, jakož i obecná úprava správního řízení ze dne 21. června 1999, tzv. „loi du 21 juin 1999 portant règlement de procédure devant les juridictions administratives“.

Neexistují žádné zásadní rozdíly mezi postupy pro ustanovení znalce v občanskoprávních, správních a trestních věcech. V trestních věcech má však obžalovaný rozsáhlejší práva než v jiných věcech. Velká většina soudních znalců je ustanovena v rámci přípravného řízení, před začátkem hlavního líčení. Nejméně polovina žádostí o ustanovení znalce je podána v přípravném řízení. Ustanovování znalců v průběhu hlavního řízení není příliš časté.

1. Ustanovování znalců

V Lucembursku ustanovují soudní znalce soudy nebo si je najímají účastníci řízení. Pouze soudci mohou na žádost účastníků řízení nebo z vlastního podnětu ustanovovat odborníky se statutem soudních znalců. V trestních věcech často znalce ustanovuje vyšetřující soudce („juge d'instruction“), a to buď na žádost obžalovaného, nebo na žádost státního zástupce. Vyšetřující soudce může ustanovit znalce i z vlastního podnětu. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí vyšetřujícího soudce je předběžným rozhodnutím, nepoužije se zásada kontradiktornosti řízení.

V trestním právu existují zvláštní pravidla pro spolupracující znalce nebo znalce zpracovávající protiposudek, kteří jsou k dispozici obžalovanému.

V občanskoprávních, obchodních a správních záležitostech může být znalec ustanoven před zahájením hlavního líčení, pokud existuje zvlášť naléhavá potřeba.

a) Ustanovení soudem

V průběhu hlavního řízení soud ustanoví soudního znalce, pokud potřebuje poradenství v technických záležitostech, které během řízení vyvstanou. Soudy tak mohou učinit na žádost účastníků řízení nebo z vlastního podnětu. Znalci musí oznámit jakýkoli střet zájmů s účastníkem řízení.

Ustanovení znalce před hlavním líčením je možné v případě, že je záležitost naléhavá nebo je vyžadován znalecký posudek s ohledem na nadcházející soudní spor ve věci samé. Jediným účelem řízení v této přípravné fázi je ustanovení znalce a je nutné, aby účastníci řízení podali konkrétní návrh. Obecně toto řízení nemůže být zahájeno, aniž by obžalovaný měl možnost být vyslechnut soudcem. V případech mimořádné naléhavosti však mohou být soudní znalci ustanoveni okamžitě, v takovém případě však musí mít odpůrce možnost být v pozdější fázi vyslechnut.

Při podání žádosti o ustanovení soudního znalce nebo při vyjádření k návrhu soudu na ustanovení soudního znalce mohou účastníci řízení navrhnout jména a dohodnout se na konkrétním znalci. Pokud se soud rozhodne ustanovit soudního znalce z vlastního podnětu, uvědomí o tom účastníky řízení a vyžádá si jejich připomínky ještě před vydáním takového rozhodnutí. Soudy nejsou povinny ustanovovat znalce zapsané v rejstříku znalců, ačkoli tak obvykle činí.

b) Ustanovení účastníky řízení

Ačkoli účastníci řízení nikdy neustanovují soudní znalce [AF2], mohou se podílet na ustanovení znalce soudem. Mohli by se dohodnout na úkolu znalce, na úhradě nákladů řízení, a dokonce na konkrétním znalci. Poté by zvolenému znalci zaslali společné písemné ustanovení znalcem. Pokud se oba účastníci řízení dohodnou, může soudce povolit ustanovení takového znalce. Velmi často k tomu dochází v přípravném řízení.

2. Řízení (občanskoprávní)

Jakmile je ustanoven, svolá soudní znalec účastníky řízení, aby s nimi věc projednal. Znalci obvykle s účastníky řízení komunikují prostřednictvím právníků a také informují soud o vývoji. Neexistují žádná zvláštní pravidla upravující tento postup, kromě požadavku, aby byla vždy respektována zásada kontradiktorního řízení: každý účastník řízení má právo kdykoli vyjádřit svůj názor na všechny aspekty věci.

U této zásady platí dvě zmírnění. Týkají se znaleckého šetření čistě faktických aspektů a šetření zasahujících do oblasti soukromí (tj. lékařské vyšetření). V těchto případech však musí znalec před dokončením svého posudku předložit výsledky šetření ostatním účastníkům řízení.

Příslušný soud sleduje pokrok znaleckého šetření. Pokud je v tomto smyslu podán návrh, může soud souhlasit s tím, že znalec není dostatečně kvalifikovaný, a ustanovit jiného znalce. Vzhledem k tomu, že v naprosté většině případů je ustanoven pouze jeden znalec, neexistuje žádný postup pro setkání znalců před hlavním líčením za účelem upřesnění šetřené problematiky.

a) Znalecký posudek

Znalec předloží svůj posudek písemně. Není stanovena žádná konkrétní struktura, kterou by znalec musel ve svém posudku dodržet. Znalec je povinen vykonávat své poslání loajálně a v souladu se zásadou kontradiktorního řízení. Musí řešit všechny faktické otázky obsažené v zadání, nesmí však odpovídat na právní otázky. Soud vymezí rozsah mandátu znalce, s výjimkou řízení, kdy znalce ustanovili účastníci řízení bez zásahu soudce a znalec se bude zabývat obavami těchto účastníků.

Předběžný posudek není povinný, může však být vypracován, pokud to vyžadují okolnosti konkrétní věci. Zejména tomu tak je v případě, že pokud během provádění znaleckého úkonu vyvstanou nové otázky nebo pokud účastníci řízení se znalcem nespolupracují.

Případy, kdy by znalec musel předložit doplňující posudek, jsou vzácné. Může k tomu dojít, pokud znalec nezodpověděl všechny otázky obsažené v zadání jeho úkolu nebo pokud později vyvstanou dodatečné otázky. Soud vydá nový příkaz, v němž uvede potřebu dalších informací a upřesní otázky, které je třeba zodpovědět. Účastníci řízení mohou soudce požádat o další objasnění. V praxi je však pravděpodobnější, že bude ustanoven jiný znalec, podle spokojenosti účastníků řízení s prvním posudkem.

Znalecké posudky lze zpochybnit prohlášením účastníků řízení a protiposudkem. Soudy nejsou vázány stanoviskem vyjádřeným ve znaleckých posudcích. Judikatura uvádí, že soud se může od znaleckého posudku odchýlit, pokud k tomu existují dobré důvody, tj. pokud jeden nebo oba účastníci řízení prokážou, že znalec se mýlí. Protichůdné posudky mají stejnou důkazní hodnotu bez ohledu na to, zda byl znalec ustanoven soudem nebo účastníky řízení. Posudky iniciované jedním účastníkem řízení nebo protichůdné posudky vypracované znalcem bez dodržení zásady kontradiktorního řízení, mohou být vypracovány a projednány v hlavním líčení, nemají však stejnou důkazní hodnotu jako posudky vypracované v souladu s touto zásadou.

b) Soudní jednání

Znalci se nemusí dostavit k žádnému předběžnému jednání. Po předložení posudku by se měli zúčastnit jednání, aby odpověděli na otázky soudu. Soud nebude provádět jejich křížový výsledek.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

[AF1] La liste est régulièrement mise à jour après les nouvelles assermentations.

[AF2] Suppression d'une forme passive, le texte en est plein.

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/12/2020

Vyhledat znalce - Malta

I. Seznamy a rejstříky znalců

Soud může použít seznam nebo rejstřík osob, které mají zájem pracovat jako znalci. Seznam nebo rejstřík vede Ministerstvo spravedlnosti. Soudci si ponechávají pravomoc dle svého uvážení rozhodovat o tom, koho ustanoví soudním znalcem ze seznamu /rejstříku, který jim byl poskytnut pro vnitřní použití. Tento rejstřík je určen k využití pouze soudcům. Osoby, které mají zájem pracovat jako soudní znalci, musí vyjádřit svůj zájem, aby jejich jméno a údaje byly zařazeny na seznam vedený na Ministerstvu spravedlnosti. Znalci neskládají přísahu; musí však vyplnit formulář v rámci náležité péče, v němž souhlasí s tím, že Ministerstvo spravedlnosti provede ověření, a spolu s formulářem musí předložit ověřenou kopii svého oprávnění a/nebo dokladu o kvalifikaci, nejnovější výpis z rejstříku trestů, životopis ve formátu Europass a ručně psaný motivační dopis. Celkový počet osob, které mají zájem o práci soudního znalce, činí přibližně 1 000. Soudci a smírčí soudci však mohou ustanovit kteroukoli osobu, kterou považují za vhodnou a způsobilou, a to i pokud tato osoba není zapsána v seznamech (soudy mají svobodu volby). A konečně také soudy zveřejňují tři seznamy soudních znalců, konkrétně architektů a stavebních inženýrů, účetních a inženýrů. Tyto seznamy jsou každoročně zveřejňovány ve vládním věstníku.

Seznam znalců pro rok 2019 je zveřejněn [zde](#) (s. 4 a násl. dokumentu ve formátu PDF).

II. Kvalifikace znalce

Znalci musí být kvalifikovaní, aby se mohli stát znalcem, nemusí však být členy profesního sdružení. Neexistuje žádný systém soustavného profesního rozvoje ani žádný požadavek na pravidelné vzdělávání. Nekonají se žádné kurzy pro znalce. Titul znalce není chráněn a nerozlišuje se mezi různými druhy znalců. Seznam/rejstřík osob, které mají zájem pracovat jako soudní znalci, který vede Ministerstvo spravedlnosti, je členěn do kategorií podle oboru odbornosti.

III. Odměňování znalců

Odměna znalce se vypočítává na základě pevné sazby, neexistuje pro ni však žádné omezení. Náklady na znalce hradí jeden účastník řízení, je však na soudu, aby rozhodl, který účastník řízení má nést náklady řízení. Účastníci řízení mají možnost získat právní pomoc a nejsou předepsány žádné sazby. Pokud jde o platbu předem, soud může nařídit účastníkům řízení, aby složili u soudu vklad, z něhož bude znalec po dokončení své práce čerpat.

IV. Odpovědnost znalců

Použijí se obecné zásady podle smluvního práva a práva občanskoprávních deliktů, přičemž není stanovena horní hranice odpovědnosti. Znalci nejsou povinni mít pojištění odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

V. Další informace

Ustanovování znalců upravují [články 644 až 682](#) zákona o organizaci soudů a občanském soudním řádu, kapitola 12 sbírky zákonů Malty.

Kromě toho v oblasti trestního práva upravují ustanovování znalců [články 650 až 657](#) trestního zákoníku, kapitola 9 sbírky zákonů Malty.

Ustanovování znalců

V občanskoprávním řízení ustanovuje znalce soud a mohou je navrhnout i účastníci řízení. Znalci jsou tedy ustanoveni na žádost soudu nebo účastníků řízení v případech, kdy je třeba zjistit technické záležitosti. Jde například o oblast stavebních prací, dopravní nehody, účetnictví, lékařské problémy a určování náhrady škody.

V trestních věcech vybírá znalce soud. Postup napadení výběru znalce je stejný jako v občanskoprávních věcech. V trestních věcech mohou znalci svůj posudek předložit ústně nebo písemně, podle pokynů soudu. Posudek musí uvádět skutečnosti a okolnosti, na nichž jsou závěry znalců založeny. Je-li posudek přednesen ústně, musí jej písemně zaevidovat soudní úředník nebo osoba jednáající v jeho zastoupení.

1. Ustanovení soudem

Znalci mají zákonnou povinnost oznámit střet zájmů. Posudky znalců ustanovených soudem mají větší váhu než posudky znalců ustanovených účastníky řízení.

2. Ustanovení účastníky řízení

Neexistuje žádný konkrétní postup pro ustanovení znalce účastníkem řízení. Dohodou může být společně ustanoven jeden znalec. Soud může účastníkům řízení nařídít, aby ustanovili jediného znalce.

VI. Řízení

A) Občanskoprávní řízení

Postup ustanovování pro předběžná nebo přípravná řízení se nijak neliší.

1. Znalecký posudek

Předpokládá se, že účastníci řízení dají znalci podrobné pokyny a otázky, které by měl řešit. Nařízení soudu, kterým je znalec ustanoven, musí obsahovat zadání, kterým se má znalec zabývat. Jakmile předloží své posudky a obdrží platbu, jsou znalci vyzváni, aby ve věci svého posudku složili přísahu, a v tomto okamžiku oba účastníci řízení provedou křížový výslech znalce.

Není stanovena žádná struktura posudku a znalci nejsou povinni předkládat předběžný posudek. Předpokládá se, že otázkami účastníků řízení se budou zabývat v závěrečném posudku. Článek 665 zákona o organizaci soudů a občanském soudním řádu, kapitola 12 sbírky zákonů Malty, určuje, co by měl posudek obsahovat. Stanoví, že posudek by měl uvádět provedená šetření a důvody zjištění. Kromě toho stanoví, že posudek by měl být jasně a čitelně napsán na stroji nebo inkoustem. Posudek by neměl být doplněn plány nebo modely, pokud to nenařídí soud nebo pokud k tomu účastníci řízení nedají souhlas.

2. Soudní jednání

Není požadováno, aby se znalec dostavil k předběžnému jednání. Obvykle se očekává, že znalci budou jen informovat účastníky řízení o případných zasedáních a veškeré žádosti znalců vůči účastníkům řízení musí být předloženy na takových zasedáních. Na jednání jsou znalci obvykle podrobeni křížovému výslechu. Soud nesleduje ani nekontroluje pokrok znaleckého šetření a nezajišťuje žádnou kontrolu kvality. Účastníci řízení mohou zpochybnit znalecký posudek, a to jak prostřednictvím prohlášení, tak i protiposudku. Soud není povinen přijmout posudek znalce proti svému vlastnímu přesvědčení.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/12/2020

I. Seznamy a rejstříky znalců

V Nizozemsku existují dva rejstříky: jeden určený pro oblast občanského a správního práva (LRGD) a jeden pro oblast trestního práva (NRGD). Kromě těchto rejstříků existuje odborný Ústav pro forenzní důkazy (NFI) a Ústav znalců v oboru environmentálního práva (STAB), jejichž činnost financuje nizozemský stát. Existuje také Nizozemské sdružení pro odborné lékařské posudky (NVMSR). Znalci jsou v seznamech uváděni podle oboru specializace. Rejstříky znalců jsou vedeny různými způsoby, rejstříky LRGD a NVTS jsou soukromé, rejstříky NRGD a NFI spravuje Ministerstvo spravedlnosti, ústav STAB je nezávislý subjekt, který pracuje výhradně pro soudnictví. Žádný soud nenese odpovědnost za rejstřík ani za kvalitu v něm vedených znalců, v Nizozemsku jsou tyto oblasti přísně odděleny. Soudy se spoléhají na záruky kvality, které vydávají uvedené subjekty. Soudci se však podílejí na procesu přijímání a/nebo akreditace rejstříků LRGD a NRGD.

Odkazy:

- [Národní rejstřík soudních znalců](#)
- [Nizozemský rejstřík soudních znalců](#)
- [Znalci v oboru environmentálního práva a územního plánování](#)
- [Nizozemské sdružení pro odborné lékařské posudky](#)

Rejstříky NRGD/LRGD, NVMSR a webové stránky ústavu STAB jsou veřejně dostupné. Existují vyhledávací nástroje, ale účastníci řízení však nemohou znalce STAB využívat, neboť ti jsou ustanoveni pouze k tomu, aby poskytovali poradenství soudcům, a takové využití by vedlo k pochybnostem z hlediska nezávislosti. Veřejné: viz strana [vyhledání znalce](#). Tento nástroj zahrnuje pouze znalce vedené v rejstříku LRGD. Je přístupný podle oboru specializace. V rejstříku LRGD jsou zapsáni i všichni znalci, kteří pracují v ústavu STAB.

Členové NVMSR procházejí odbornou přípravou a zkušebním postupem, nežli jsou způsobilí být členy sdružení soudních znalců.

Aby mohli být zapsáni v rejstříku NRGD, musí znalci absolvovat akreditační řízení, které zohledňuje nejen oblast odbornosti, v níž by měli mít spolehlivé vynikající výsledky, ale z hlediska jejich úlohy soudních znalců i jejich dovednosti nutné pro dobrého znalce v rámci soudních řízení. Rejstřík LRGD využívá certifikaci profesních norem, které stanoví profesní subjekty a (oborová) sdružení v rámci profese samotné, jakož i vzdělávání týkající se úlohy znalce a systém soustavného vzdělávání.

Ústav STAB má velmi přísné normy pro přijímání členů a přísný systém soustavného vzdělávání. Vzájemné hodnocení znaleckých posudků je pro ústav STAB standardem.

Znalci nemusí skládat přísahu. Znalce lze z rejstříků vyškrtnout na základě formálních stížností týkajících se nedodržování pravidel chování platných pro jednotlivé soudy, která jsou dosti podobná.

Řídící správní orgány rejstříky průběžně aktualizují.

II. Kvalifikace znalce

Aby mohli vystupovat jako znalci, musí být znalci zapsáni v rejstříku LRGD členy profesního sdružení. Z toho vyplývá, že kritéria profesionality a požadavky na vzdělávání stanoví dotčené sdružení. Také rejstřík NRGD stanoví vysoké standardy vzdělávání požadované pro zápis znalce do tohoto rejstříku. Znalci jsou často členy určitých profesních sdružení, existují však „úzce specializované“ oblasti, v nichž profesní sdružení neexistují, a proto není jejich existence bezpodmínečně povinná. V ústavu STAB, v rejstříku LRGD a s největší pravděpodobností i v rejstříku NRGD se vyžaduje soustavné vzdělávání ve formě trvalého profesního rozvoje. Například v ústavu STAB je na vzdělávání vyhrazeno 15 % času, rejstřík LRGD vyžaduje nejméně 6 hodin ročně. Profesní sdružení často udělují akreditaci vzdělávacím institucím. Ty musí prokázat, že se vzdělávání uskutečnilo, tedy poskytnout seznamy registrací účastníků vzdělávání na webových stránkách. Vzdělávání má dva cíle: dovednosti v kontextu soudnictví a odbornost.

III. Odměňování znalců

V trestním a správním řízení hradí odměnu znalec stát. Existuje pevně stanovený sazebník a znalec musí předem provést výpočet. V ústavu STAB je postup odlišný, neboť tento ústav financuje Ministerstvo životního prostředí. V občanskoprávních věcech platí za znalecké úkony účastníci řízení.

IV. Odpovědnost znalců

Znalci nesou odpovědnost v souladu s obecným smluvním právem a právem občanskoprávních deliktů. Znalci nejsou povinni mít pojištění odpovědnosti ze zákona nebo z nařízení soudce, který je ustanoví. Znalce může pojistit společnost, pro kterou pracují. Nezávislí znalci jsou pojištěni dle vlastního uvážení, několik profesních sdružení však ukládá povinné pojištění odpovědnosti.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Hlavními právními předpisy použitelnými na činnost soudních znalců v Nizozemsku jsou článek 194 občanského soudního řádu a článek 8.47 Awb, správního zákona, a zákon o soudním znalectví v trestním právu.

Tyto právní předpisy tvoří určitý rámec: podrobné pokyny k činnosti soudních znalců obsahuje [Praktická příručka pro znalce v nizozemských občanskoprávních věcech](#).

Kromě toho existuje kodex chování (s právním základem) pro znalce v oblasti trestního práva a rovněž kodex chování, který pro činnost soudních znalců vydal Nejvyšší správní soud. U většiny druhů znalecké činnosti existují dodatečné požadavky na kvalitu odborných znalostí nebo kvalifikaci znalců.

Titul znalce není chráněn.

1. Ustanovování znalců

Znalce může ustanovit soud a účastníci řízení. Ustanovování znalců ve správním řízení je podobné jako v občanskoprávním řízení, a to s tím rozdílem, že náklady podle správního práva hradí stát a náklady v občanskoprávním řízení účastníci řízení. Ve všech případech má soudní znalec povinnost odpovědět na otázky položené soudem (případně po konzultaci s účastníky řízení). V řízení před trestním soudem může znalce ustanovit státní zástupce nebo soudce v průběhu vyšetřování. Za tímto účelem existuje zákonem upravený rejstřík, pro který musí znalec splnit náročnější požadavky než v občanskoprávním a správním řízení. Všichni soudem ustanovení znalci mají ze zákona povinnost oznámit jakýkoli střet zájmů.

1.a Ustanovení soudem

Občanskoprávní soud má diskreční pravomoc ustanovit znalce buď z moci úřední, nebo na výslovnou žádost účastníka řízení, pokud příslušnou skutkovou podstatu nelze určit jinak. V takovém případě se ústní jednání odloží na datum po vydání znaleckého posudku. Soud může znalcem bez omezení ustanovit kteroukoli osobu, kterou bude pro výkon činnosti znalce považovat za vhodnou. Ustanovení znalce z příslušného rejstříku však představuje praxi, kterou obecně dodržují všechny soudy. Znalec musí soudu oznámit jakýkoli střet zájmů. Soudem ustanovení znalci mají přístup ke spisu. V občanskoprávním řízení existují další přísná pravidla, jež se vztahují na podpůrné znalce, které ustanovený znalec během své činnosti konzultuje, v takovém případě musí účastníci řízení předem vědět, které osoby jsou konzultovány a jaké otázky jim budou položeny k zodpovězení.

1.b Ustanovení účastníky řízení

Pokud znalce ustanoví účastníci řízení, dojde k tomu obvykle na začátku soudního řízení v rámci řádné přípravy jejich věci. Soud může tyto posudky použít při rozhodování ve věci. Kdykoli v průběhu řízení může soudce ustanovit znalce na žádost účastníků řízení. Všichni musí pracovat v souladu s platnými pravidly a kodexy chování soudem ustanoveného znalce.

Je možné, aby oba účastníci řízení požádali o ustanovení určitého znalce, tuto oblast neupravují žádná zvláštní pravidla. Soudce může nařídít, aby oba účastníci řízení ustanovili jediného znalce, není to však běžnou praxí.

2 Řízení

2.a Občanskoprávní řízení

Soud sleduje pokrok při znaleckém šetření pouze z hlediska plánování času. Není prováděna kontrola kvality výkonu znalce a v rozsudcích nejsou uváděny žádné reference. Ústav STAB však získává od soudů pravidelnou zpětnou vazbu, ačkoli v občanskoprávních řízeních je ústav využíván jen zřídka.

Strany mohou posudek napadnout prohlášením nebo předložením znaleckého protiposudku. Soudy nejsou znaleckým posudkem vázány, obvykle se však řídí podle znalce, kterého ustanovily. Znalci účastníků řízení mají spíše menší vliv než znalci ustanovení soudem. Neexistují žádné postupy pro setkání znalců před hlavním líčením nebo pro křížový výslech před hlavním líčením, které by měly zúžit rozsah otázek a pomoci soudu porozumět rozdlílům.

Znalci mohou být během řízení v kontaktu s účastníky řízení, pouze však tehdy, je-li to nezbytné pro zjištění skutkového stavu, a za přítomnosti všech účastníků řízení. Znalec musí uskutečnit schůzku za přítomnosti všech účastníků řízení, aby získal připomínky účastníků, pokud tomu nebrání profesní normy, například u lékařských případů.

1. Znalecký posudek

V Nizozemsku existuje vzorový rámec posudku. Znalci jsou povinni předložit předběžný posudek a účastníci řízení mají právo vyslovit připomínky. Znalec se musí v předběžném posudku i v závěrečném posudku zabývat argumenty účastníků řízení. Žádné další zvláštní požadavky posudek dodržovat nemusí. Pokud to nařídí soud, musí znalec předložit doplňující posudek, například pokud existují doplňující otázky. Posudek je obvykle předkládán písemně, může však být přednesen i ústně při soudním jednání.

2. Soudní jednání

Soud nařídí znalci účast na jednání jen ve výjimečných případech, tuto účast si mohou vyžádat účastníci řízení nebo ji může nařídít soudce. Křížový výslech není obvyklý.

2.b Jiné

Rozdíly jiných forem oproti občanskoprávnímu kontextu nejsou významné.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/09/2020

Vyhledat znalce - Rakousko

I. Seznamy a rejstříky znalců

V Rakousku jsou znalci zapsáni podle oboru specializace. Rejstříky znalců vede zemský soud prvního stupně („Landesgericht“).

Rejstříky jsou veřejně dostupné [zde](#).

Aby byli do rejstříku zapsáni, musí znalci podat přihlášku a složit zkoušku.

II. Kvalifikace znalce

Uchazeči, kteří chtějí, aby je soudy jmenovaly, musí prokázat praxi v oboru své odbornosti. Kromě toho musí mít znalec dobrou znalost nejdůležitějších zásad rakouského procesního práva, musí vědět, jak napsat znalecký posudek, a musí předložit důkaz buď o pěti letech odborné činnosti v období bezprostředně předcházejícím zápisu, pokud má magisterský titul, nebo o deseti letech praxe v oblasti své odbornosti, pokud magisterský titul nemá. Kromě toho musí být znalci plně způsobilí k právům a právním úkonům a musí být důvěryhodní. Aby byli znalci důvěryhodní, musí být jejich celkové jednání nenapadnutelné, aby byla zaručena jejich nestrannost a kvalita jejich práce.

Žádost o zápis do rejstříku „přísežných a certifikovaných“ znalců (uznaných znalců podle terminologie Evropského institutu pro expertizu a znalce) musí být podána předsedovi zemského soudu prvního stupně v obvodu obvyklého bydliště nebo místa profesní činnosti žadatele.

V průběhu řízení o zápisu pověří předseda odpovědný za zápis komisi vypracováním znaleckého posudku ve věci toho, zda jsou splněny požadavky pro zápis.

Před zápisem musí znalci složit přísahu.

Pokud znalci splňují všechny výše uvedené požadavky, jmenuje je předseda odpovědný za zápis na dobu pěti let. Znalci musí o zápis opakovaně žádat každých pět let. Pokud znalci stále splňují všechny požadavky, jsou jmenováni znovu (aniž by museli složit další zkoušku).

Znalci mohou být z rejstříku vyškrtnuti: na vlastní žádost, pokud již nesplňují požadavky nebo pokud o tom rozhodne příslušný orgán. V rozhodnutí o neprovedení opětovného zápisu znalce musí být uvedeny důvody pro zamítnutí zápisu znalce a toto rozhodnutí lze napadnout.

Existuje [etický kodex](#), který zveřejnil Rakouský svaz přísežných a certifikovaných znalců.

III. Odměňování znalců

III.1 Obecné informace

Odměny znalců upravuje [Rakouský zákon o nároku na odměnu](#) („Gebührenanspruchsgesetz“, 1975). Tento právní předpis obsahuje obecná pravidla použitelná na znalce. Kromě toho obsahuje zvláštní systém odměn pro lékaře, antropology, zubní lékaře, veterináře, odborníky na chemickou analýzu a odborníky na motorová vozidla.

III.2 Odměna

Odměna obvykle závisí na složitosti posudku. V trestním řízení a v řízení u rodinného soudu existuje u některých znalců zvláštní systém odměňování (viz bod II.1).

III.3 Platba

Znalec musí soudu vystavit fakturu s vyúčtováním odměny do 14 dnů poté, co vypracuje svůj posudek. Obecně se odměna hradí bankovním převodem.

III.3.1 Občanskoprávní řízení

V občanskoprávním řízení soud předtím, než znalec začne pracovat na svém posudku, obecně nařídí, aby oba účastníci řízení uhradili soudu zálohu („Kostenvorschuss“). Výše zálohy závisí na složitosti věci a rozsahu posudku, který musí znalec vypracovat. Odměna se zpravidla vypočítává na základě počtu hodin odpracovaných znalcem v dané věci, násobeného hodinovou sazbou, přičemž součástí odměny znalce jsou i náklady a DPH. Soudce na základě své zkušenosti nařídí, jakou částku musí účastníci řízení složit. Pokud složená částka není dostatečná, lze nařídít další zálohu.

III.3.2 Trestní řízení

V trestním řízení hradí odměnu znalec stát.

III.3.3 Řízení u rodinného soudu

V řízení u rodinného soudu obvykle hradí odměnu znalec stát.

III.4 Případy právní pomoci

Právní pomoc se obecně poskytuje osobám, které jsou v důsledku své ekonomické situace částečně nebo zcela neschopné nést náklady řízení, a to včetně nákladů na znalce. Příjemci právní pomoci musí v plné nebo částečné výši poplatky zpětně uhradit, pokud se jejich finanční situace do tří let po řízení podstatně zlepší. Upozorňujeme, že účastník, který v řízení prohrál, musí vždy nést náklady úspěšného účastníka řízení.

III.5 Náhrada nákladů znalců

Soud v rámci rozsudku rozhodne o (poměrných) nákladech. Přiznané náklady jsou tudíž právně vymahatelné.

IV. Odpovědnost znalců

Znalci nesou odpovědnost v souladu s obecným smluvním právem a právem občanskoprávních deliktů. Jsou povinni krýt svou případnou odpovědnost pojištěním odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Webové stránky [Rakouského svazu přísěžných a certifikovaných znalců](#) uvádějí podrobné informace o nákladech (příklady vyúčtování poplatků) a o způsobech, jak se stát uznaným znalcem. Tyto webové stránky jsou velmi informativní a veřejnosti snadno přístupné.

V.1 Právní základy

Hlavní právní předpisy použitelné na činnost soudních znalců v Rakousku zahrnují:

- články 351–367 [Rakouského občanského soudního řádu](#) („Zivilprozessordnung“ – ZPO)
- článek 31 [zákona o nesporném řízení](#) („Außerstreitgesetz“)
- články 52–53a [Rakouského správního řádu](#) („Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991“)

- články 104, 112, 125–128 [rakouského trestního řádu](#) („Strafprozessordnung 1975“).

V.2 Ustanovování znalců

Znalce může ustanovit soud, nikoli však účastníci řízení. Ustanovování znalců ve správním řízení je podobné jako v občanskoprávním řízení. V rámci trestního vyšetřování může znalce ustanovit státní zástupce.

V.2.a Ustanovení soudem

Občanskoprávní soud má diskreční pravomoc ustanovit znalce buď z moci úřední, nebo na výslovnou žádost účastníka řízení, pokud příslušnou skutkovou podstatu nelze určit jinak. Tato pravomoc je omezena jedině zásadou kontradiktornosti. Soud může znalcem ustanovit kteroukoli osobu, kterou bude považovat za vhodnou. Znalec musí soudu oznámit jakýkoli střet zájmů. Soudem ustanovení znalci mají přístup k příslušným částem spisu.

V.2.b Ustanovení účastníky řízení

V Rakousku účastník řízení vybírá soukromého znalce. Jeho posudku se musí dovolat a posudek musí předložit účastníci řízení, jinak by byl zamítnut jako nepřipustný. Pokud jsou tyto požadavky splněny, soud znalecký posudek svobodně prozkoumá a posoudí. Posudek se považuje za důkaz, nemůže však zneplatnit posudek soudem ustanoveného znalce. Souvisí spíše s právním základem argumentů účastníka řízení.

Soud může rozhodnout, zda ve svém rozsudku založí odůvodnění na posudku znalce ustanoveného účastníkem řízení.

V.3 Řízení

Právníci účastníků řízení mohou podrobit soudem ustanovené znalce křížovému výslechu.

V.3.a Znalecký posudek

V rakouských znaleckých řízeních se nevyžaduje předběžný znalecký posudek. Hlavní posudek lze předložit písemně nebo ústně. Při předkládání posudku nemusí znalec dodržet konkrétní strukturu.

Pokud soud považuje posudek za neúplný nebo pokud dojde k neodůvodněnému pochybení znalce, může soud nařídit vypracování nového nebo doplňujícího posudku, a to z moci úřední nebo na žádost účastníků řízení. Soud může také nařídit, aby znalec zaplatil soudní poplatky z důvodu svého neodůvodněného pochybení.

Znalecký posudek může být zpochybněn prohlášeními účastníků řízení a protiposudkem.

V občanskoprávním řízení jsou účastníci řízení intenzivně zapojeni do činnosti znalce. Jsou povinni spolupracovat a reagovat na všechny žádosti znalce o dokumenty. Mohou znalci přímo klást dotazy během schůzek s protistranou a mohou si vyžádat jeho vyjádření ke svým připomínkám.

V.3.b Soudní jednání

Soud ve výjimečných případech nařídí znalcům osobní účast na jednání.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/09/2020

[Vyhledat znalce - Rumunsko](#)

I. Seznamy a rejstříky znalců

V Rumunsku jsou znalci zapsáni podle oboru specializace. Rejstříky znalců zpřístupňuje soudům Ministerstvo spravedlnosti, přičemž rejstříky vedou občanskoprávní nebo trestní soudy. Seznamy jsou k dispozici [zde](#).

Znalci získají oprávnění a jsou zapsáni do rejstříku po zkoušce, kterou pořádá Ministerstvo spravedlnosti.

Aby uchazeč získal status soudního znalce, musí splnit tyto podmínky:

- je rumunským občanem, občanem členského státu Evropské unie nebo státu Evropského hospodářského prostoru nebo občanem Švýcarské konfederace,
- má znalost rumunštiny,
- má plnou způsobilost k právním a právním úkonům,
- je absolventem vzdělávání v oboru, v němž vystupuje jako znalec, a prokáže to diplomem,
- má nejméně tříletou praxi v daném oboru,
- je zdravotně způsobilý k znalecké činnosti,
- nemá záznam v rejstříku trestů a má dobrou profesní a společenskou pověst,
- úspěšně absolvoval zkoušku, kterou pořádá Ministerstvo spravedlnosti.

Občan jiného členského státu Evropské unie nebo státu Evropského hospodářského prostoru a rumunský občan, který získal potřebnou odbornou kvalifikaci v jiném členském státu Evropské unie nebo státu Evropského hospodářského prostoru, může v Rumunsku získat status znalce za stejných podmínek jako rumunští občané.

Znalci mohou být vyškrtnuti z rejstříku na vlastní žádost, pokud již nesplňují požadavky nebo pokud tak rozhodne příslušný orgán.

II. Kvalifikace znalce

Aby mohli vystupovat jako znalci, musí být znalci členy profesního sdružení.

III. Odměňování znalců

1. Občanskoprávní řízení

Soudní rozhodnutí o ustanovení znalce stanoví odměny znalce a případně zálohu na cestovní výdaje. Soud může znalce požádat, aby v určité lhůtě předložil písemný odhad nákladů na znalecký posudek.

Účastník řízení, který byl rozhodnutím vázán, předloží v soudní kanceláři doklad o zaplacení odměny, a to do pěti dnů od ustanovení znalce nebo ve lhůtě stanovené soudem. Soud může odměnu zvýšit, dokud není posudek předán.

2. Trestní řízení

Znalec má za vyhotovení znaleckého posudku nárok na odměnu. Výši odměny stanoví státní zástupce nebo soud podle povahy a složitosti věci a znalcem vynaložených nákladů.

IV. Odpovědnost znalců

Znalci nesou odpovědnost v souladu s obecným smluvním právem a právem občanskoprávních deliktů. Jsou povinni krýt svou případnou odpovědnost pojištěním odpovědnosti z výkonu profesní činnosti.

Soudní techničtí znalci, kteří se dopustili pochybení při výkonu znalecké činnosti, mohou být podrobeni níže uvedeným disciplinárním sankcím ze strany ústředního technického soudního znalce podle závažnosti spáchaného činu:

- písemná výstraha,
- pozastavení oprávnění k výkonu činnosti soudního znalce na dobu tří měsíců až jednoho roku,
- odnětí statusu soudního znalce.

V. Doplnující informace o znaleckém řízení

Hlavní právní předpisy použitelné na činnost soudního znalce v Rumunsku představují články 330 až 331 rumunského občanského soudního řádu. Kromě toho se použijí články 172–191 rumunského trestního řádu.

Znalci jsou v seznamech uváděni podle oboru specializace. Rejstříky znalců jsou veřejně dostupné a jsou zveřejněny na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti.

Znalci musí o zápis do rejstříku požádat.

1. Ustanovování znalců

Rumunské **občanské právo** uvádí ustanovení jednoho nebo tří znalců. Znalce může ustanovit soud a účastníci řízení. Účastníci řízení se mohou dohodnout na jednom znalci. Pokud se nedohodnou, ustanoví znalce soud na veřejném zasedání, a to namátkou ze seznamu, který vypracuje a předá znalecká kancelář.

Rumunské **trestní právo** stanoví, že je ustanoven pouze jeden znalec. Znalce může ustanovit soud v průběhu hlavního líčení a státní zástupce během vyšetřování trestného činu. Obecně státní zástupce nebo soud ustanovuje jednoho znalce. Pouze v situacích, kdy je vyžadována znalost více oborů, budou ustanoveni dva nebo více znalců.

K tomuto účelu se použije tentýž rejstřík jako v občanskoprávním řízení. Požadavky na znalce jsou stejné v trestním i občanskoprávním řízení.

a) Ustanovení soudem

Občanskoprávní soud nebo trestní soud má pravomoc ustanovit znalce buď z moci úřední, nebo na výslovnou žádost účastníka řízení, pokud lze příslušnou skutkovou podstatu určit pouze za pomoci odborníka. V takovém případě znalec do konkrétního data odpoví na otázky, které položí soud nebo státní zástupce. Znalec musí soudu oznámit jakýkoli střet zájmů. Soudem ustanovení znalci mají přístup ke spisu.

b) Ustanovení účastníky řízení

V Rumunsku existuje mnoho druhů znalců ustanovovaných účastníky řízení:

- autorizovaní nezávislí znalci ustanovení na žádost účastníků řízení nebo obviněného (čl. 172 odst. 8 trestního řádu),
- úřední znalci z laboratoří nebo specializovaných institucí,
- autorizovaní nezávislí vnitrostátní znalci,
- znalci ze zahraničí (čl. 172 odst. 8 trestního řádu).

Pokud nejsou autorizovaní znalci k dispozici, může si soud vyžádat stanoviska jedné nebo více osob nebo odborníků v příslušné oblasti (čl. 330 odst. 3 občanského soudního řádu), kteří tak budou jednat jako mimosoudní odborníci a znalečtí svědci. Znalci ustanovení účastníky řízení budou kontrolovat jednání soudem ustanoveného znalce. Není možné, aby účastníci řízení ustanovili znalce, aniž by znalce ustanovil i soud (čl. 173 odst. 4 trestního řádu). Znalečtí svědci jsou svědci se zvláštními vědeckými nebo technickými znalostmi, které soud vyslechne.

Znalci mají právo odmítnout provést znalecký úkon z týchž důvodů, z jakých mohou svědci odmítnout svědčit.

2. Řízení

a) Občanskoprávní řízení

Soudce není znaleckým posudkem vázán. Jedinou povinností znalce je předložit posudek. Znalci mohou být během řízení ve styku s účastníky řízení, soudem ustanovení znalci k tomu musí mít povolení soudu.

i. Znalecký posudek

V rumunských znaleckých řízeních se nevyžaduje předběžný znalecký posudek. Hlavní posudek lze předložit pouze písemně. Při předkládání posudku musí znalec dodržet určitou strukturu.

Je-li nezbytné znalecký posudek objasnit nebo vysvětlit nebo existuje-li rozpor mezi stanovisky znalců, může soud z moci úřední nebo na žádost účastníků řízení požádat znalce o vysvětlení nebo doplnění jejich posudků.

Soud může na žádost účastníků řízení nebo z moci úřední nařídít protiposudek, pokud k tomu existují oprávněné důvody. Protiposudek vypracuje jiný znalec než autor původního posudku. Soud svobodně rozhodne, na kterém odůvodnění založí svůj rozsudek.

ii. Soudní jednání

V průběhu trestního stíhání nebo hlavního líčení může být znalec vyslechnut vyšetřujícím soudcem nebo soudem na žádost státního zástupce nebo účastníků řízení nebo z moci úřední, je-li výslech nutný k objasnění zjištění nebo závěrů znalce.

V občanskoprávním řízení, pokud znalci mohou svůj posudek vyjádřit okamžitě, budou vyslechnuti při jednání, a to podle týchž pravidel jako svědci, a jejich posudek bude uveden v zápisu v rámci rozsudku.

b) Trestní řízení

Pokud má státní zástupce nebo soud za to, že znalecký posudek je neúplný, a pokud tento nedostatek nelze napravit výsledkem znalce, nařídí soud z moci úřední nebo na žádost účastníků řízení vypracování doplňujícího znaleckého posudku tímž znalcem. Není-li možné jmenovat téhož znalce, bude nařízen protiposudek.

Státní zástupce nebo soud nařídí vypracování nového znaleckého posudku, pokud budou závěry znaleckého posudku nejasné nebo rozporné a tyto nedostatky nebude možné napravit výsledkem znalce.

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/09/2020

Vyhledat znalce - Slovinsko

I. Seznamy a registry (evidence) znalců

Registr znalců vede Ministerstvo spravedlnosti Republiky Slovinsko.

Tento registr je veřejně přístupný [zde](#).

Slovinské právo neupravuje definici soudního znalce. Rozlišuje však mezi soudními znalci, znalci a znalci v oblasti práva.

V registru nejsou zahrnuti všichni znalci – registr se vztahuje pouze na soud (soudní znalce). Registr se skládá z 50 hlavních skupin, přičemž celkem je v něm uvedeno přibližně 1 000 znalců.

II. Kvalifikace znalce

Podle článku 16 zákona o slovinských soudních znalcích, certifikovaných odhadcích a soudních tlumočnících jsou kritéria, která musí znalci splňovat, aby mohli být registrováni, mimo jiné následující:

- být občany Republiky Slovinsko nebo členského státu Evropské unie nebo členského státu Evropského hospodářského prostoru a aktivně ovládat slovinský jazyk,
- nebýt pravomocně odsouzeni za úmyslný trestný čin stíhaný z moci úřední, což by je učinilo morálně nezpůsobilými předkládat soudu znalecké posudky, neboť by tato okolnost mohla bránit nestrannému nebo profesionálnímu výkonu práce z jejich strany nebo poškodit dobré jméno soudu,
- mít předboloňské univerzitní vzdělání nebo dokončený boloňský magisterský studijní program a mít odpovídající odborné znalosti a praktické dovednosti a zkušenosti pro určitý druh znalecké činnosti,
- mít šestiletou praxi v oboru, ve kterém si přejí vykonávat znaleckou činnost,
- nevykonávat činnost neslučitelnou s činností soudního znalce.

Osoba, která chce být jmenována soudním znalcem, předloží na základě otevřené výzvy ministerstvu spravedlnosti žádost o jmenování do funkce soudního znalce na předepsaném formuláři. Za účelem ověření splnění podmínky odborných znalostí a praktických dovedností a zkušeností kandidáta nařídí ministr zvláštní zkoušku odborné způsobilosti. Ministerstvo poté vydá rozhodnutí a znalec složí přísahu.

Závazek znalce, že bude dodržovat kodex chování a etický kodex, není podmínkou registrace.

Od znalce je vyžadován další profesní rozvoj. Soudní znalci musí neustále aktualizovat své znalosti a postupy používané při výkonu povolání nebo se musí účastnit konzultací a odborného vzdělávání organizovaného příslušným státním orgánem, oprávněnou organizací, profesní komorou nebo jinou profesní institucí. Po pěti letech od data jmenování a poté každých dalších pět let je každý soudní znalec povinen předkládat doklady o odborném vzdělání, které během uplynulých pěti let absolvoval, Radě znalců, která ověří jeho odbornou způsobilost.

Všeobecné odborné vzdělávání zahrnuje základní znalosti v oblasti ústavní organizace Republiky Slovinsko, organizace a fungování soudnictví, soudních řízení, pravidel dokazování, právní úpravy týkající se práv a povinností soudních znalců, přísedících nebo tlumočnicků, práva a orgánů Evropské unie a dalších témat týkajících se práce soudních znalců, přísedících nebo tlumočnicků.

Zvláštní odborné vzdělávání zahrnuje zvláštní odborné znalosti v rámci jednotlivých oblastí a podoblastí kvalifikace soudního znalce.

Podmínkou uvedení znalce v registru není jeho členství v profesní komoře.

Z registru může ministr natrvalo vyřadit znalce:

- kterému je oprávnění vykonávat znaleckou činnost trvale odebráno v rámci disciplinárního řízení,
- který vydá písemné prohlášení, že si již nepřeje vypracovávat znalecké posudky pro potřeby soudu,
- v případě, že byl odvolán,
- pokud proti němu byla podána obžaloba pro trestný čin stíhaný z moci úřední, za který může být uložen trest odnětí svobody v délce trvání více než dva roky; ministerstvo takového znalce vyškrtně z veřejné části registru nejpozději do tří dnů ode dne, kdy obdrží oznámení o této právní skutečnosti. Opětovný zápis do veřejné části registru se provede poté, co odpadnou důvody pro vyškrtnutí.

III. Odměňování znalců

Odměňování znalců ustanovených soudem je právně upraveno. Výše odměny závisí mimo jiné na počtu stran soudního spisu, době strávené prováděním šetření a přípravou na ústní jednání, na tom, zda je třeba shromáždit a přezkoumat doplňující podklady, zda je nezbytné provést šetření, a na složitosti případu. Kromě odměny mají znalci nárok na náhradu svých nákladů a výdajů.

Strany mohou získat právní pomoc, pokud jde o odměnu znalce v rámci stanovené sazby.

Soud ve svém rozhodnutí stanoví, která strana nebo strany musí odměnu uhradit.

IV. Odpovědnost znalců

Odpovědnost znalce není stanovena zákonem. Použijí se obecná pravidla. Znalci nejsou povinni krýt svou případnou odpovědnost prostřednictvím pojištění odpovědnosti za škody při výkonu povolání.

V. Doplňující informace o znalcích v souvislosti se soudním řízením

Zákon o soudních znalcích, certifikovaných odhadcích a soudních tlumočnících bohužel není dostupný na internetu v anglickém jazyce.

1. Ustanovování znalců

1a. Ustanovení soudem

Soud může ustanovit jakoukoli osobu, kterou považuje za vhodnou a kompetentní. Ve většině případů ustanovují soudy znalce z oficiálního registru.

1b. Ustanovení stranami

Strany mohou napadnout závěry znalce ustanoveného soudem a najmout si za tímto účelem znalce na vlastní náklady.

2. Soudní řízení

A) Občanskoprávní řízení

Účastníci řízení jsou povinni poskytnout znalci podrobné informace, pokyny a dotazy.

Pokud je to pro znalecký posudek nezbytné, může znalec účastníky řízení kontaktovat.

Soud nedohlíží na postup šetření prováděného znalcem. Každý znalec je však povinen informovat soud o tom, zda očekává, že stihne očekávanou práci provést včas. Kontrola kvality se neprovádí. Soudy nejsou vázány stanoviskem vyjádřeným ve znaleckých posudcích.

Strany mohou napadnout posudek ve své výpovědi nebo poskytnutím odborného protinázoru předtím, než soudce ve věci rozhodne.

Pokud účastník řízení položí doplňující otázky nebo soud potřebuje více informací, může soud nařídít vypracování dalšího posudku.

Soud není znaleckým posudkem vázán, ale obvykle jej při vydání konečného rozhodnutí bere v úvahu.

1. Znalecký posudek

Znalec doručí svůj posudek v písemné formě nebo jej přednese ústně, pokud si to soud přeje.

V konečném posudku musí znalec reagovat na argumenty stran. Pro znalecký posudek neexistuje žádná předepsaná struktura ani žádné další zvláštní požadavky, které by znalci měli při vypracovávání posudku dodržovat.

Zákon o soudních znalcích, certifikovaných odhadcích a soudních tlumočnících stanoví obecné a zvláštní pokyny pro přípravu znaleckých posudků, které budou zveřejněny na internetových stránkách ministerstva spravedlnosti. Pokyny schvaluje Rada znalců a obsahují jednoznačné údaje o struktuře znaleckých posudků a instrukce pro jejich přípravu. Obecné a zvláštní pokyny týkající se oblastí a podoblastí kvalifikace soudních znalců budou přijaty a zveřejněny na internetových stránkách ministerstva do dvou let od účinnosti výše uvedeného zákona (do 1. ledna 2021).

2. Soudní jednání

Znalci jsou povinni zúčastnit se soudního jednání, pokud je o to soud požádá.

B) Ostatní

Ostatní postupy jsou do značné míry totožné s občanskoprávním řízením.

Informace zde uvedené byly shromážděny během projektu „Vyhledat znalce“ z kontaktů předložených jednotlivými zeměmi, jež vybral [Evropský institut pro expertizu a znalce](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/12/2020

Vyhledat znalce - Švédsko

I. Seznamy a rejstříky znalců

Ve Švédsku nejsou vedeny rejstříky nebo evidence znalců a zavedení takové evidence se neplánuje.

II. Kvalifikace znalce

Není relevantní.

III. Odměňování znalců

Není k dispozici.

IV. Odpovědnost znalců

Není k dispozici.

V. Doplňující informace o znaleckém řízení

1. Ustanovování znalců

a) Ustanovení soudem

Je neobvyklé, aby soud v soudním řízení ustanovoval znalce ze svého podnětu.

b) Ustanovení účastníky řízení

Znalce, který se zapojuje do soudního řízení, ve Švédsku obvykle najímá účastník řízení, což znamená, že pravidla, která se vztahují na svědky, se použijí i na znalce. („znalecký svědek“)

2. Řízení

Švédská soudní tradice se zakládá na zásadě svobodného posouzení důkazů, což znamená, že předložené důkazy nebudou zamítnuty čistě z procesních důvodů. Opodstatněnost svědecké výpovědi znalce je tedy založena na závěrech a svědectvích v každé jednotlivé věci. Soud posoudí důkazní hodnotu prohlášení, přičemž prokázání důvěryhodnosti svědka a způsobilosti vyvozovat závěry bude věcí účastníků řízení (prostřednictvím výslechu a křížového výslechu).

Švédský soudní řád a jeho důkazní pravidla se obecně opírají o zásady bezprostřednosti dokazování, koncentrace procesu a ústní prezentace.

Svědecká výpověď má největší hodnotu, pokud jsou snížena rizika nedorozumění, což platí pro případ, kdy se svědek dostaví osobně: pro soudce je snazší posoudit spolehlivost a důvěryhodnost výpovědi. V některých ohledech toto pravidlo rovněž zaručuje právo stran na křížový výslech (zachování zásady rovnosti zbraní).

Z těchto zásad vyplývá, že důkazy se více či méně vždy předkládají v hlavním líčení před soudem. Důkazní výpovědi proto musí být přímo a ústně předneseny soudu. Písemné výpovědi / přísežná prohlášení / výslechy pomocí videa obvykle nebudou přijaty jako náhrada osobní výpovědi (s výjimkou videozáznamů výpovědi mladistvých).

Od roku 2008 jsou ve větší míře povoleny svědecké výpovědi mimo hlavní líčení a použití výslechu prostřednictvím telefonu a videokonference během hlavního líčení: videokonference (obvykle v konferenční místnosti soudu v soudním obvodu svědka) se obecně uznávají za rovnocenné osobní účasti u soudního jednání.

V praxi se zákaz přísežných prohlášení neuplatňuje na osvědčení vydaná lékaři a úředníky nebo zaměstnanci státní správy; vždy to však závisí na konkrétní věci a důkazech, které jsou k dispozici.

Činnost soudních znalců upravuje švédský soudní řád, který je k dispozici zde:

[☞ Švédský soudní řád \(1942:740\)](#)

[☞ Švédský soudní řád \(1998:000\)](#) (kapitola 40, strana 215 s., neaktualizováno)

Zde uváděné informace byly shromážděny během projektu „Vyhledání znalce“ od kontaktních osob v jednotlivých zemích, které vybral [☞ Evropský institut pro expertizu a znalce, EEEI](#).

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 22/09/2020